Valeriu Butulescu

VALERIU BUTULESCU

LOGICA RĂTĂCIRII

Personaje

Moisescu
Secretara
Funcționarul
Domnişoara
Contabilul
Omul Roşu
Tânărul
Paznicul

ACTUL I

Scena 1

La ridicarea cortinei toate personajele, cu excepția Bătrânului, sunt în scenă. În centru, biroul cel mare al directorului Moisescu. În stânga lui, biroul Secretarei. În dreapta, trei birouri mai mici, la care stau în ordine : Contabilul, Funcționarul şi Domnişoara. Tânărul nu are birou şi stă turceşte, în fața Contabilului. Toate personajele au fața întoarsă spre peretele din dreapta scenei, pe care atârnă tabloul Faraonului. În spatele flancului de birouri se află Paznicul, care manevrează un reflector, cu ajutorul căruia se proiectează anumite umbre pe peretele cu tabloul. Lângă el, pe un scaun stă Omul Roşu. Paznicul are o puşcă pe spate. Pe fiecare birou atârnă o siglă electorală reprezentând un tigru. Moisescu, Secretara, Contabilul, Funcționara şi Domnişoara sunt legați cu lanțuri de birourile lor. Un capăt al lanțului e prins de birou, celălalt de mijlocul personajelor astfel încât să şi-l poată uşor desprinde. Acțiunea se petrece într-o peşteră. La ridicarea cortinei toate personajele stau încremenite, cu excepția Paznicului şi a Omului Roşu care, cu ajutorul reflectorului, proiectează umbra unui cocoş. În acelaşi timp se aude cântecul cocoşului. Urmează 7 bătăi de orgoliu. După a 7-a bătaie începe lucru. Preț de o jumătate de minut întreaga echipă lucrează „în flux". Secretara dactilografiază, Moisescu semnează, Contabilul calculează cu abacul, Funcționarul ştampilează, Domnişoara împătureşte lucrările şi le aruncă la coş. Personajele nu au voie să întoarcă privirea spre reflector.

Intră Bătrânul, care începe să mături prin birou. În acel moment toate celelalte personaje se cufundă în nemişcare. Bătrânul mătură scena, priveşte spre reflector şi spre tabloul Faraonului. Se opreşte în centru şi rosteşte primul monolog.

BĂTRÂNUL : Doctrina lui Platon despre adevăr*. Politeia,* cartea a 7-a. „Adu-ți în fața privirii următoarea imagine : Sub pământ, într-o încăpere asemeni unei peşteri, se află oameni. În sus, către lumina zilei, această încăpere îşi are drumul de intrare ce se întinde mult şi către care se adună întregul spațiu al peşterii. În această încăpere, legați de coapse şi de grumaz oamenii îşi petrec viața încă din copilărie. Tocmai de aceea, ei rămân în acelaşi loc, astfel încât nu pot face decât un singur lucru : să privească la ceea ce se află în fața lor. Întrucât sunt legați, ei nu sunt în stare să-şi rotească privirea. O rază de lumină le este totuşi dată şi anume de la un foc care arde pentru ei, ce-i drept, din spate, de sus şi de departe. Între foc şi cei legați urcă un drum...Aceşti oameni nu au cuprins niciodată cu privirea decât umbrele pe care le aruncă neîncetat focul pe peretele peşterii ce se află în fața lor. Cum ar putea fi altfel dacă ei sunt siliți să-şi țină capul nemişcat, şi asta întreaga lor viață? Ce s-ar mai întâmpla, însă, dacă această închisoare ar mai avea şi un ecou iscat de peretele opus ? Ori de câte ori, unul din cei ce trec prin spatele prizonierilor, purtând obiectele, ar spune ceva, nu crezi tu oare că pentru ei, cel ce vorbeşte li se pare a fi chiar umbra ce trece prin fața lor ? Cei legați socotesc atunci că umbrele obiectelor sunt însuşi neascunsul".
(După monolog, Bătrânul continuă să măture scena, după care iese. În acel moment cei din birou reîncep lucrul „în flux"timp de mai multe secunde. Lucrează fără să vorbească.)
SECRETARA : Nu mai avem hârtie. Opriți-vă !
CONTABILUL : Se spune papirus, nu hârtie. Nu uita că suntem pe malul egiptean al Mării Roşii.
DOMNIŞOARA : În sclavie...
FUNCȚIONARUL (*Îşi scutură lanțul printr-un gest triumfal*) : În binecuvântată sclavie.
CONTABILUL : Nemărginită e grija față de om a Faraonului!
SECRETARA : Faraonul e cel mai iubit fiu al poporului!

DOMNIŞOARA (*Se aşează pe biroul ei, picior peste picior*) : Faraonul e primul bărbat al țării!
FUNCȚIONARUL : În semn de aleasă prețuire şi profundă recunoştință i-am cumpărat marelui Faraon nişte flori. (*Îşi desface lanțul de la brâu, merge şi depune florile sub tablou, după care revine la locul său, privind numai tabloul*.)
CONTABILUL : La mulți ani să ne trăiți, mult iubite şi stimate tovarăşe Faraon!
MOISESCU (*Răsfoieşte o carte roşie*) : Ai putea să repeți această frază ceva mai tare?
CONTABILUL (*În picioare, foarte tare*) : La mulți ani să ne trăiți, mult iubite şi stimate tovarăşe Faraon! (*Se aşează şi bea un pahar cu apă*).
MOISESCU : Mulțumesc. Sper că s-a auzit la toate nivelele. (*În spatele lor, Omul Roşu dă semne de mulțumire, iar Paznicul îşi aranjează căştile de ascultare*).
SECRETARA : Mă duc la magazie, după papirus. (*Iese*).
DOMNIŞOARA (*Cu voce seducătoare*) : Domnule director, cum ați defini dumneavoastră doctrina sclavagistă?
MOISESCU : Doctrina? Ce să vă spun eu? În lumina ultimelor documente, sclavia ar trebui să fie chezăşie umanismului nostru monumental. Lanțurile ne asigură unitate de nezdruncinat...
CONTABILUL (*Exaltat*) : Lanțul ne permite să fim mereu în primele rânduri.
FUNCȚIONARUL : În vremuri preistorice, pe când lanțul nu se inventase încă, fiecare umbla hai-hui.
CONTABILUL : Aveți dreptate. Eu m-am născut liber. Umblam bâjbâind, ca un tramvai deraiat. Ca să fiu primit în rândul sclavilor a trebuit să depun o cerere.
DOMNIŞOARA : Şi te-au acceptat?
CONTABILUL : Greu. Foarte greu, pentru că nu mai aveau lanțuri. Însă eu aveam recomandări serioase la dosar. Aşa că mi-au trimis un lanț nichelat, de la județ.
DOMNIŞOARA : Un lanț nichelat? O, ce minunăție!
CONTABILUL : Dacă-ți place atât de mult, o să ți-l împrumut atunci când voi pleca în concediu.
DOMNIŞOARA : E lanțul tău proprietate personală?
CONTABILUL : Ce-mi trebuie mie un lanț proprietate personală? E adevărat, figurează în fişa mea de inventar. Dar lanțul este al nostru, al întregului popor.
FUNCȚIONARUL : Dacă lucrurile merg bine, la sfârşitul acestui cincinal vom primi cu toții lanțuri nichelate.
TÂNĂRUL : Bine, dar eu nu-mi doresc lanțuri. (*Intră Secretara cu un braț de suluri de papirus*).
MOISESCU (*Către Secretară*) : Dumnealui cine e?
SECRETARA : Băiatul ăsta e un eretic. Cred că e atins de viciul libertății.
MOISESCU : Cum îl cheamă?
FUNCȚIONARUL : În cererea sa de angajare semnează „Tânărul”.
TÂNĂRUL : Eu nu-mi doresc lanțuri.
SECRETARA : Eşti nebun, tinere? Orice sclav care se respectă se legitimează cu un lanț, fie el oricât de scurt. Trebuie să ai măcar un belciug, măcar o verigă. Vrei să creadă lumea că eşti un neisprăvit de om liber?
FUNCȚIONARUL : Nu te speria de lanț, măi băiete. Mie lanțul îmi asigură stabilitatea postului. Eu nu pot să ajung şomer, pentru că sunt legat mereu de locul de muncă.
TÂNĂRUL : De ce nu avem voie să privim înapoi?
MOISESCU : Ce rost are să privim înapoi, când noi mergem mereu înainte?
CONTABILUL : Neabătuți.
DOMNIŞOARA : Bătuți, dar neabătuți.
SECRETARA . Cu abnegație.
TÂNĂRUL : Ce-i aia abnegație?
DOMNIŞOARA : Nu ştiu, dar tare frumos mai sună.
FUNCȚIONARUL : Toți cei care s-au uitat înapoi au dat de dracul. Istoria e plină de exemple.
CONTABILUL : Soția lui Lot a privit în urmă să vadă dacă Sodoma arde sau nu. Şi Dumnezeu a prefăcut-o în stâlp de sare.
SECRETARA : Cântărețul Orfeu s-a uitat înapoi să-şi vadă nevasta. Drept pedeapsă, cerul i-a luat soția. Şi de atunci, Orfeu cântă de unul singur.

CONTABILUL (*Încet*) : Tinere, necredința ta e dulce şi naivă. Veniți mai aproape să vă spun un banc bun. Un banc cu Faraonul.
MOISESCU : Măi, vorbiți mai încet. Vi s-a urât cu binele?
CONTABILUL : Lăsați, şefu', că ştim noi ce facem. (*Domnişoara, Funcționarul şi Secretara îşi desfac lanțurile şi vin lângă Contabil. Nimeni nu priveşte spre reflector*).
MOISESCU : Măi, aveți grijă. Dacă vă aud ăia, vă dezleagă. O să ajungeți pe drumuri, ca pârliții aceia de liberți. (*Îşi desface lanțul şi se alătură grupului. Contabilul povesteşte ceva în şoaptă. În final grupul izbucneşte într-un râs zgomotos. La câteva secunde izbucnesc în râs Paznicul şi Omul Roşu. În acel moment grupul încremeneşte în aşteptare. Cu reflectorul, Omul Roşu proiectează figura unei pisici care apare pe perete asemeni unui tigru. Se aude răcnetul tigrului Antares. Speriați, fug la birourile lor şi-şi pun lanțurile*.)
MOISESCU : L-ați supărat pe tigrul Antares. (*Foarte serios*.) V-am prevenit. Ați făcut-o pe propria voastră răspundere.
CONTABILUL (*Cu voce puternică*) : Faraonul e cel mai iubit fiu al poporului.
DOMNIŞOARA : Primul bărbat al țării.
FUNCȚIONARUL : Nemărginită e grija Faraonului față de om. (*Urletul tigrului îşi pierde din intensitate. Lumina roşie dispare, reapare culoarea verde*.)
SECRETARA : S-a liniştit tigrul Antares.
DOMNIŞOARA : Sigla noastră electorală nu mai urlă.
MOISESCU : Eu v-am spus să fiți mai precauți. Odată şi odată o s-o pățim. Haideți să mai şi lucrăm.
SECRETARA : Am adus papirus format A4.
MOISESCU : Pregătiți-vă de lucru. Astăzi la ora 9 vom primi o vizită inopinată. Ne va inspecta Omul Roşu.
DOMNIŞOARA : Omul Roşu?
MOISESCU : Măi, voi aveți registrele la zi?
CONTABILUL : Da, domnule director.
FUNCȚIONARUL : Al meu e completat pe trei zile înainte.
TÂNĂRUL : Tot înainte.
(*Se reia lucrul „în flux", ca la deschiderea actului 1. Se aud bătăi de orologiu*.)

Scena 2

(*Acelaşi decor, aceleaşi personaje, mai puțin Omul Roşu. Grupul lucrează fără să vorbească. Din partea dreaptă a scenei intră Omul Roşu*.)
OMUL ROŞU : Să trăiască şi să înflorească scumpa noastră birocrație muncitoare! (*Aplauze*.)
MOISESCU : Fiți binevenit, purpurimea voastră!
TÂNĂRUL (*Către Omul Roşu*) : Bine, dar dumneavoastră nu aveți lanțuri.
OMUL ROŞU : Ba am, tinere. Am şi eu lanțul meu. Eu sunt un sclav al propriilor mele principii. (*Îşi arată lanțul de la gât, de care atârnă un medalion cu tigrul Antares*.)
CONTABILUL : Nu-l luați în serios, purpurimea voastră. E doar un stagiar.
OMUL ROŞU : Mda...Domnilor. V-am luat pe neaşteptate pentru că s-a întâmplat o nenorocire. În Marea Roşie nivelul ideologiei a scăzut amenințător.
SECRETARA : Vai de mine! A scăzut nivelul?
OMUL ROŞU : Da, doamnă. Dacă lucrurile vor continua aşa, Marea Roşie va seca pur şi simplu.
FUNCȚIONARUL : Şi care să fie cauza?
OMUL ROŞU : Cauza? Bate un vânt fierbinte de la Răsărit. Dar văd că lucrați nu glumă. (*Se opreşte în dreptul coşului de hârtii*.) Ia citiți-mi şi mie nişte raportări de ultimă oră.
DOMNIŞOARA (*Ia câteva hârtii din coş, din care citeşte*) : Ieri dimineață, în...
OMUL ROŞU (*Autoritar*) : Am cerut ceva de ultimă oră.

DOMNIŞOARA : Azi dimineață, în comuna Flămânzi, satul Lihniții din Vale, a fost recoltat un ştiulete de porumb în greutate de 100 kilograme.
MOISESCU : O suta? Nu cumva e prea mult?
DOMNIŞOARA : Optzeci! Vă rog să mă iertați. A fost o greşeală de dactilografiere.
OMUL ROŞU (*Absent*) : Satul Lihniții din Vale? Cunosc locul. Am fost acolo cândva, la o şedință. Înainte de sistematizare îi spuneau Lihniții din Deal.
DOMNIŞOARA (*Citeşte altă hârtie*) : La Cooperativa de producție Crocodilul Păcii s-a înregistrat o recoltă de grâu unică în istorie. Boabele erau nemaipomenit de mari. Cu câteva boabe se putea umple un sac.
OMUL ROŞU : Excelent, mai departe.
DOMNIŞOARA (*Scoate din coş o altă hârtie*) : Găinile de la Ferma 5 fac ouă mari, cât mingea de rugby. O vacă din Delta Nilului a fătat şapte viței într-o singură zi, toți mari şi frumoşi, ca boul Apis.
OMUL ROŞU : Şapte viței? Nu e rău. Dar Faraonul ştie?
MOISESCU : Ştie. L-am informat prin fax.
TÂNĂRUL : Cum e posibil ca o vacă să facă atâția viței?
CONTABILUL : Crede şi nu cerceta!
FUNCȚIONARUL : E posibil. Sub lumina înțeleaptă a Farului din Alexandria (*Lumina reflectorului devine mai puternică.*)
CONTABILUL : E posibil. O scroafă face paisprezece purcei şi e mai mică decât o vacă.
MOISESCU (*Sună telefonul*) : Purpurimea voastră, sunteți chemat la telefon.
OMUL ROŞU (*Vorbeşte la telefon*) : Alo, da! Poftim? Seacă Marea Roşie? Şi ce-mi spuneți mie? Credeți că sunt Zeul ploilor? Asta ține de ministerul vostru. Faceți ceva să nu mai sece. Cum? Foarte simplu. Luați măsuri să nu se mai evapore. Cum? Bate iar vântul de la Răsărit? (*Închide telefonul.*)
DOMNIŞOARA : Auziți, bate iar vântul de la Răsărit. (*Se aude vântul*.)
TÂNĂRUL : E un vânt de primăvară.
OMUL ROŞU : Ce primăvară? Nici o primăvară! La noi în peşteră există un singur anotimp. Vara eternă. Anotimpul împlinirii supreme. (*Face o pauză*.) Se duce dracului Marea Roşie.
SECRETARA : Oare peştii din Marea Roşie sunt tot roşii?
DOMNIŞOARA : O să-i vedem curând, zvârcolindu-se pe uscat. (*Se aude, răcnind tigrul Antares, mai slab ca la început.*)
MOISESCU : Astăzi tigrul nu e în apele lui.
FUNCȚIONARUL : Altădată răcnea cum se cuvine. A cam îmbătrânit. Acum nu mă mai sperie.
MOISESCU (*Către Tânăr*) : Tinere, du-te şi aşează sub tablou această floare! (*Tânărul ia floarea şi se îndreaptă spre tablou. În acest timp se aude lozinca „Faraonul, tinerii!”, de mai multe ori. Tânărul se opreşte câteva secunde în fața tabloului. Îl pipăie. Apoi lasă floarea să cadă şi se întoarce cu fața spre reflector. Se face linişte. Omul Roşu intră în panică, aleargă spre Tânăr, spre Moisescu*.)
OMUL ROŞU : Ce-ați făcut, nebunilor? O să vă coste scump! (*Iese furios din scenă*.)
SECRETARA : Ce-ai făcut, nesăbuitule? Te-ai întors. Uitați-vă la el, s-a întors. Priveşte înapoi. V-am spus eu că e un eretic.
CONTABILUL : Am încurcat-o. Tinere, tu nu ştii încă ce înseamnă răspunderea colectivă.
FUNCȚIONARUL : Derbedeule! Pentru asta ne vor sancționa pe toți. Vom fi penalizați pentru tine. (*Tigrul răcneşte tot mai slab. Până la urmă răcnetul lui se transformă într-un mieunat de pisică. Se aude puternic vântul. Atunci cade tabloul Faraonului*.)
MOISESCU (*După un moment de uimire generală*) : A căzut! Pentru numele lui Dumnezeu, a căzut tabloul! (*Toți se ridică în picioare. Contabilul şi Funcționarul aleargă spre tabloul căzut. În clipa aceea lanțurile lor se desprind de birouri. Aleargă cu lanțurile după ei. Ridică tabloul cu mare greutate*.)
CONTABILUL (*Gâfâind*) : E om de greutate.
FUNCȚIONARUL : E fiul soarelui.

MOISESCU : Ne-am ars. (*Cei doi agaţă tabloul. Lumea se aşează. În acest timp Tânărul ajunge la reflector. Se uită de aproape la figura pisicii ce reprezintă tigrul Antares. În acel moment tabloul cade iar.*)
SECRETARA (*Speriată*) : Iar a căzut! S-a întâmplat ceva cu ideologia. (*Toţi se ridică*.)
FUNCŢIONARUL : Cred că trebuie să-i mai batem un cui. Până acum se ţinea mai bine.
CONTABILUL : Ce dracu' l-a apucat? Doar a stat agăţat cum trebuie vreme de douăzeci de ani.
FUNCŢIONARUL : Ar trebui să mai aducem un cui de la biroul administrativ.
CONTABILUL (*Se întoarce spre Tânăr*) : Unde eşti, Tinere? Uite, vezi ce-ai făcut? (*Rămâne încremenit privind spre reflector*.)
SECRETARA : Vai de sufletele noastre! Domnule contabil, şi dumneata ai privit înapoi?
CONTABILUL (*Uimit*) : Adică de ce să nu întorc tocmai eu capul? Eu, care am atâta vechime în câmpul muncii?
FUNCŢIONARUL : Foarte bine. Atunci voi privi şi eu înapoi. La urma urmei, am terminat trei ani de facultate. (*Întoarce capul şi rămâne uimit*.)
DOMNIŞOARA : Femeile sunt egale în drepturi cu bărbaţii. Ce-ar fi să aruncăm şi noi o privire înapoi? (*Domnişoara şi Secretara privesc spre reflector. Toţi sunt surprinşi de ceea ce văd. Tânărul mângâie o pisică împăiată*.)
SECRETARA : Ia uitaţi-vă la el! Alintă o pisică.
CONTABILUL : Ce pisică frumoasă!
DOMNIŞOARA : Nu cumva e motan?
TÂNĂRUL (*Cu o pauză*) : Aceasta nu e o pisică. Este tigrul vostru, Antares. Tigrul vostru cu nume de gigantă roşie. Tigrul vostru cu nume de stea muribundă.
FUNCŢIONARUL (*Către Moisescu, singurul care n-a întors capul*) : Domnule Moisescu, dumneavoastră de ce nu vă uitaţi?
MOISESCU : Eu ştiu ce este înapoi. Am fost acolo pe vremuri. (*Stă nemişcat, cu ochii pe tablou.*)
TÂNĂRUL : Umbre. Umbra umbrelor. Totul a fost un joc de umbre.
CONTABILUL (*Către Tânăr*) : Ascultă, măi băiete. Încep să cred că tu eşti trimisul cerului. Câţi ani ai?
TÂNĂRUL : Am douăzeci de ani.
FUNCŢIONARUL (*Mirat*) : Douăzeci?
TÂNĂRUL : Douăzeci. Anul trecut nu aveam decât nouăsprezece.
SECRETARA . Cam puţin pentru un mântuitor.
TÂNĂRUL : Grăbiţi-vă! Nu mai avem timp de pierdut. Aruncaţi-vă lanţurile! Peştera aceasta se va prăbuşi în curând. Trebuie să o părăsiţi cât mai repede. Aruncaţi-vă lanţurile!
CONTABILUL : Lanţul meu nichelat?
DOMNIŞOARA (*Către Tânăr*) : Eşti formidabil! Unde ai lucrat înainte?
TÂNĂRUL : Înainte am lucrat la Cooperativa „Înainte". (*În faza următoare toată lumea, inclusiv Moisescu, îşi smulge lanţurile, aruncându-le în centrul scenei*.)
CONTABILUL : Mă simt ca un nou născut.
DOMNIŞOARA (*Dând din mâini*) : Acum sunt şi mai uşoară. Simt că-mi cresc aripi.
FUNCŢIONARUL : Mie mi s-a deplasat centrul de greutate.
SECRETARA : Suntem liberi.
MOISESCU : Liberi. (*Toţi se ridică pe scenă ameţiţi, clătinându-se. Nu-şi găsesc locul. Se lovesc unul de celălalt. Tânărul vine în centrul scenei, cu pisica împăiată în braţe*.)
TÂNĂRUL : Forţa lui era o iluzie. O viaţă întreagă ne-a fost frică de o himeră. (*Intră Omul Roşu, foarte agitat. Se repede la Moisescu.*)
OMUL ROŞU : Ce-aţi făcut nenorociţilor?
SECRETARA (*Cu supunere*) : Ne-am eliberat, vai de păcatele noastre.
CONTABILUL : Dintr-o greşeală.
FUNCŢIONARUL (*Ridică un lanţ şi încearcă să şi-l fixeze la brâu*) : Ne-am eliberat independent de voinţa noastră. (*Aruncă lanţul*.)
OMUL ROŞU : Staţi şi vă holbaţi înapoi. Şi tabloul zace grămadă.
DOMNIŞOARA : L-am agăţat de mai multe ori, dar nu mai ţine.

CONTABILUL : Am vrut să-l spânzurăm la loc, dar nu se mai poate.
OMUL ROŞU : Neisprăviților! Caraghioşilor! Întoarceți-vă cu fața la mine. Paznic! Unde eşti? (*Paznicul dă din umeri.*) Vino aici! Ajută-mă să pun sus tabloul! (*Paznicul vine. Se chinuie amândoi şi până la urmă reuşesc să agațe tabloul. Îl privesc cu toții câteva secunde. Tabloul cade iar.*)
TÂNĂRUL : Li-ber-ta-te!
OMUL ROŞU : Vă mănâncă pielea.
TÂNĂRUL : Li-ber-ta-te!
OMUL ROŞU : Ascultați-mă o clipă, nenorociților! O să sece Marea Roşie.
FUNCȚIONARUL : Ei şi!?
DOMNIŞOARA : Abia aşteptăm să vedem peştii cei mari.
SECRETARA : Peştii cei roşii din Marea Roşie.
TÂNĂRUL (*Tare*) : Li-ber-ta-te!
MOISESCU : Libertate!
TOȚI : Li-ber-ta-te!
FUNCȚIONARUL : La urma urmei, cine mai e, domnule, şi acest Faraon?
CONTABILUL : Dacă ne prinde, îi arătăm noi lui.
SECRETARA : Eu de mult voiam să-i spun câteva vorbe la obraz. Vă divulg un secret : eu am fost o mare dizidentă.
MOISESCU : Dizidentă? Păi de ce nu ne-ai spus până acum?
SECRETARA : Mi-a fost frică să vă spun. Dar, zău am fost.
CONTABILUL : Mama lui de Faraon!
FUNCȚIONARUL : Îi era capul plin de piramide.
CONTABILUL : Iar noi munceam pentru el ca nişte sclavi.
TOȚI : Li-ber-ta-te! Li-ber-ta-te!
OMUL ROŞU (*Agitat*) : Ah, simt că înnebunesc! Simt că-mi pierd cumpătul. Paznic! Ce stai ca un prost? Dă-mi arma! Îi învăț eu minte pe târtanii ăştia. (*Vrea să-i smulgă arma Paznicului, dar acesta n-o dă. Paznicul şi Omul Roşu se luptă. Arma le scapă din mâini, cade jos şi se descarcă singură. Cade Tânărul. Urmează un moment de linişte.*)
DOMNIŞOARA (*Îngenunchiază lângă Tânăr*) : L-au omorât. Oameni buni, uitați-vă, l-au omorât!
CONTABILUL (*Către Omul Roşu*) : De ce l-ai împuşcat, mă? Era atât de tânăr!
FUNCȚIONARUL (*Ridică arma şi o îndreaptă spre Omul Roşu*) : Ce zici tu dacă fac o gaură în pielea ta cea roşie?
MOISESCU : Tu n-ai ucis un om. Ai ucis o aspirație.
OMUL ROŞU (*Speriat*) : Ați fost martori că n-am vrut.
SECRETARA : Istoria o să te judece.
CONTABILUL : Care istorie? Trebuie dat imediat pe mâna Procuraturii.
OMUL ROŞU : Ați fost martori. Ați văzut că n-am văzut nimic. (*Către Paznic.*) Paznic, ajută-mă să-l duc la spital!
DOMNIŞOARA (*În genunchi, lângă Tânăr*) : Bine, dar e mort. (*Toți sunt abătuți. Funcționarul lasă arma jos. Omul Roşu şi Paznicul îl scot pe Tânăr din scenă.*) A murit. A murit atât de tânăr. Mare păcat. L-aş fi iubit cu toată ființa mea. (*Omul Roşu şi Paznicul revin în scenă. Paznicul îşi pune chipiul invers şi îşi leagă la mână o banderolă multicoloră.*)
OMUL ROŞU (*Se clatină, epuizat*) : Mi-e rău! Nu mai am pic de vlagă în mine. M-a părăsit puterea. Paznic, pregăteşte-mi patul! (*Paznicul iese.*)
MOISESCU : Mă tem că vei avea un somn foarte agitat.
CONTABILUL : Zi şi noapte vei avea coşmaruri.
SECRETARA : Ai multe pe conştiință. (*Intră Paznicul cu un sicriu în spate. Îl aşează jos, în fața birourilor. Omul Roşu se apropie, împleticindu-se de sicriu. Îl verifică atent, după care se aşează în el.*)
FUNCȚIONARUL (*Către Omul Roşu*) : Adio!
OMUL ROŞU (Căscând) : La revedere! (*Îşi aşează mâinile pe piept. Toți îşi reiau locurile la birouri. Paznicul, fără armă, trece la reflector, dar acesta nu mai funcționează. Căştile de ascultare*

sunt agăţate în cui. Intră Bătrânul cu o mătură şi o roabă. Toate celelalte personaje încremenesc. Bătrânul începe să măture scena. Se opreşte în centru şi rosteşte al doilea monolog.)
BĂTRÂNUL : Doctrina lui Platon despre adevăr. „Urmăreşte, aşadar, acum cu privirea felul în care prizonierii sunt eliberaţi de lanţuri şi, odată cu aceasta, tămăduiţi de lipsa lor de judecată şi gândeşte-te totodată de ce natură ar trebui să fie această lipsă de judecată, dacă celor înlănţuiţi li s-ar întâmpla următorul lucru : ori de câte ori vreunul ar fi dezlegat şi silit să se ridice dintr-o dată, să-şi rotească grumazul, să pornească la drum şi să privească în sus, către lumină, atunci el ar putea face toate acestea numai resimţind dureri. El nu ar fi în stare să privească orbit de strălucire cum e, către acele obiecte cărora înainte le vedea umbra. Ce crezi oare că ar spune dacă cineva i-ar explica că mai înainte el văzuse doar lucruri de nimic, că acum este cu mult mai aproape de fiinţare”. (*Bătrânul încarcă lanţurile în roabă. Peste ele aşează puşca. Ia roaba şi iese din scenă*.)

Scena 3

(*Toate personajele sunt în scenă, mai puţin Tânărul şi Bătrânul. Omul Roşu stă întins în sicriu*.)

CONTABILUL : Care va să zică, noi trăiam într-o peşteră.
SECRETARA : De aceea mă dureau pe mine genunchii.
FUNCŢIONARUL : În peşteră. Cer să ni se plătească imediat spor de pericol. Aţi auzit, domnule Moisescu?
MOISESCU : Da. V-am şi aprobat.
DOMNIŞOARA (*Cu o voce uşor agasată*) : Şi spor de umiditate.
CONTABILUL : Şi spor de peşteră.
SECRETARA : Oare în alte împărăţii există spor de peşteră?
FUNCŢIONARUL : Ei, asta-i bună! Noi am renunţat de mult la modele.
MOISESCU : Propun să renunţăm la sporul de peşteră, deoarece trebuie să părăsim imediat peştera.
DOMNIŞOARA : Adică tot ce am văzut o viaţă întreagă a fost un joc de umbre?
FUNCŢIONARUL : Va să zică şi porumbul acela enorm era o umbră.
MOISESCU : Porumbul era o umbră, iar mălaiul o ficţiune.
SECRETARA : Înainte, de ce n-am întors capul?
DOMNIŞOARA : Pentru că nu ne-a trecut prin cap aşa ceva.
FUNCŢIONARUL : Ne obişnuisem cu lanţurile.
CONTABILUL : Nu-i adevărat! Eu purtam lanţul numai de frica tigrului Antares. Voi ştiţi ce înseamnă să te muşte un tigru?
FUNCŢIONARUL : Vorbeşti de parcă pe tine te-ar fi muşcat o sumedenie de tigri.
DOMNIŞOARA : N-aţi văzut că şi tigrul era o umbră?
SECRETARA : Toţi credeam aşa, prosteşte, în tigru.
CONTABILUL (*Cu aplomb*) : Domnule Moisescu, de ce nu ne-ai spus că totul e un joc de umbre?
MOISESCU : Nici eu nu ştiam.
CONTABILUL (*Iritat*) : Cum nu ştiai, Moisescule? Cum nu ştiai? Toată ziua umblai prin ministere.
FUNCŢIONARUL : Spune, Moisescule. Acum cine ne va plăti simbria?
DOMNIŞOARA : Şi sporul de umiditate?
SECRETARA : Şi cine ne va scoate din peşteră? (*Moisescu pare absent, nu reacţionează în nici un fel. E concentrat pe o idee*.)
CONTABILUL : Asta e el! Zi-i Moise şi lasă-l în pace.
DOMNIŞOARA : Ce credeţi că face el acuma?
SECRETARA : Încheie luna.
CONTABILUL : Eu cred că scrie la noua Constituţie.
DOMNIŞOARA : Domnule Moisescu, ce facem domnule?
MOISESCU : Doctrina a murit.

FUNCȚIONARUL : Da, o auzim cum sforăie.
MOISESCU : Agonizează.
CONTABILUL : Nu, mai degrabă se odihneşte.
DOMNIŞOARA : Bine, dar ce facem?
MOISESCU : Ce să facem? Într-o asemenea situație presupun că fiecare trebuie să facă ce-l taie capul, în funcție de opțiunea sa.
CONTABILUL : În această peşteră nu încape decât o singură opțiune politică.
FUNCȚIONARUL : Pluralismul de idei se poate exersa numai în aer liber.
MOISESCU : Care din voi ştie încotro e ieşirea?
FUNCȚIONARUL : Chiar credeți că trebuie să ieşim?
CONTABILUL : N-are rost să rămânem aici, de vreme ce nimeni nu ne plăteşte.
MOISESCU : Trebuie să plecăm! Au venit vremuri noi.
DOMNIŞOARA : La vremuri noi, oameni noi.
FUNCȚIONARUL : Oameni ca noi.
SECRETARA : Prin urmare, Antares nu era tigru. Era doar o pisică prăpădită. Dacă ştiam, demult întorceam ceafa şi-o luam de coadă. Aş fi fost astăzi cea mai mare dizidentă.
CONTABILUL : Să nu mai aud de tigri. De acum înainte animalul meu preferat va fi câinele. Câinele e o ființă inteligentă, care se gudură atunci când vrea să obțină ceva şi latră atunci când nu are nimic de spus. (*Desprinde de birou sigla cu tigrul şi o întoarce. Pe revers se află desenat un câine.*)
FUNCȚIONARUL (*Către Contabil*) : Bravo, ți-ai ales un animal pe măsura inimii tale. Eu prefer să mă închin berbecului. Un omagiu pios, adus miilor de berbeci sfâşiați de tigrul Antares. Berbecul n-are multă minte, dar dă societății carne şi lână. (*Întoarce şi el sigla de pe birou. Pe revers se află un berbec.*)
MOISESCU : Foarte bine. N-aveți decât să vă alegeți ce animale doriți. Aceasta este esența pluralismului politic. În ce mă priveşte vă mărturisesc că nu am nici o opțiune.
SECRETARA : V-ați supărat pe tigru. Şi acum nu mai vreți să vedeți picior de animal. Sigur, vă e frică.
CONTABILUL : Alegeți-vă, domnule, un iepure.
FUNCȚIONARUL : Iepurele este cel mai curajos animal din împărăția noastră.
DOMNIŞOARA : Alegeți-vă, domnule Moisescu, un animal. Nu mai faceți pe independentul.
SECRETARA : Iată, eu îmi voi alege o...
CONTABILUL : Eu în locul tău mi-aş alege o vulpe.
SECRETARA : Ei bine, n-aveți decât să râdeți. Eu îmi aleg o vacă. Vaca se lasă mulsă regulat, dă lapte şi produse lactate pentru binele umanității. E înțelegătoare. Indiferent ce o întrebi, ea tace şi rumegă. (*Întoarce sigla, pe reversul căreia se află o vacă.*)
DOMNIŞOARA : Nici eu nu vreau să mai aud de tigrul Antares. Dar nu vreau să-mi aleg un animal domestic. Sunt sătulă de casă.
FUNCȚIONARUL : Mai ales de căsnicie.
DOMNIŞOARA : Eu prefer o pasăre rujată, o pasăre de pădure cu pene frumos colorate. Ciocănitoarea. Indiferent la uşa cui bate, i se deschide cu dragoste. (*Întoarce sigla de pe birou, pe reversul căreia se află o ciocănitoare*.)
MOISESCU : Întrucât v-ați cristalizat deja gândirea politică, cred că ar fi cazul să ne apucăm de lucru.
CONTABILUL : Domnule Moisescu, parcă alta era înțelegerea.
FUNCȚIONARUL : Tigrul a dispărut, Faraonul a căzut, ideologia doarme. Cine crezi dumneata că mai vrea să muncească?
DOMNIŞOARA : Strămoşii noştri nu lucrau sâmbăta.
SECRETARA : Ai noştri nu lucrau duminica.
CONTABILUL : Noi trebuie să ne respectăm toți strămoşii. Nu vom lucra nici sâmbăta, nici duminica.
FUNCȚIONARUL : Strămoşii mei aveau vinerea zi scurtă.

CONTABILUL : Eu cred că trebuie să refacem calendarul gregorian. Să-l umplem cu sărbători legale.
DOMNIŞOARA : Ba nu! Dacă tot construim o nouă orânduire, lăsaţi calendarul aşa cum e. Propun să lucrăm în zilele de sărbătoare şi să ne odihnim în cele lucrătoare.
(*Se aude un tunet îndepărtat. Peştera se cutremură*.)
MOISESCU : Trebuie să părăsim imediat peştera. Cred că acesta a fost ultimul gong.
CONTABILUL : Se prăbuşeşte peştera noastră multilateral dezvoltată.
FUNCŢIONARUL : E atât de multilaterală, încât nu ştim încotro s-o luăm.
SECRETARA : Domnule Moisescu, ce faceţi domnule?
MOISESCU : Consult busola.
DOMNIŞOARA : Încotro o luăm?
MOISESCU (*Nesigur*) : Spre Răsărit.
CONTABILUL : Iar spre Răsărit? Aşadar mergem spre Ţara Făgăduinţei.
FUNCŢIONARUL : Acolo unde curge lapte şi miere.
SECRETARA : Părăsim sclavia Faraonului.
MOISESCU : Strângeţi tot. Nu putem lăsa aici nimic. Tot ce e, bun sau rău, face parte din istoria noastră.
FUNCŢIONARUL : Luăm şi tabloul?
MOISESCU : Luaţi-l. Din pânza lui putem face o mulţime de lucruri utile.
FUNCŢIONARUL : Ce facem cu sicriul?
MOISESCU : Ideologia a murit.
CONTABILUL : Eu propun să-l trimitem în Cuba.
FUNCŢIONARUL : Sau să-l depunem în piramida lui Keops.
OMUL ROŞU (*Înalţă capul din sicriu*) : Luaţi-mă cu voi! S-ar putea să vă fiu de folos.
SECRETARA : La ce oare ne-ar putea folosi un cadavru?
OMUL ROŞU : Ei, niciodată nu se ştie.
DOMNIŞOARA : Şi birourile? Ce facem cu birourile?
FUNCŢIONARUL : Le luăm cu noi. Ele fac parte din fiinţa noastră. Credeţi că în Ţara Făgăduinţei n-o să fie birocraţie?
CONTABILUL : Domnule Moisescu, aveţi nume de profet? Spuneţi-ne, ce trebuie să facem. Scoateţi-ne odată din peşteră! (*Se aude un nou tunet îndepărtat*.)
SECRETARA : Faceţi-vă bagajele!
MOISESCU : Strângeţi-vă toate dosarele!
DOMNIŞOARA : Ce facem cu Bătrânul?
FUNCŢIONARUL : Bătrânul n-are decât să vină pe jos.
CONTABILUL : El a fost şi va rămâne un om liber.
MOISESCU : Bătrânul e omniprezent. Aşa că-l vom găsi acolo.
CONTABILUL : Eu cred că e deja acolo. Sunt sigur că Bătrânul mătură de zor prin Ţara Făgăduinţei. (*Se aude încă un tunet*.)
MOISESCU (*Agitat*) : Potriviţi-vă birourile. Ţineţi-vă bine unul de altul. Ne aşteaptă cale lungă. Nu vom reuşi decât împreună. (*Birourile sunt înşirate unul după altul în forma unui tren. Biroul cel mare, al lui Moisescu, e în frunte*.)
FUNCŢIONARUL : Sunteţi gata? (*Aşează sicriul cu Omul Roşu lângă ultimul birou, ajutat de Contabil.*)
MOISESCU : Când sunteţi gata, să daţi semnalul.(*Moisescu stă pe scaun la biroul lui. Fiecare se aşează la biroul său.*) Aştept formula de consens.
TOŢI : Hau, Hau, Hau! Mu-u-u-u! Cioc-cioc-cioc! Be-he-he!
CONTABILUL : Domnule director, dumneata ar trebui să faci ca trenul!
MOISESCU : U-u-u-u! (*Se sting toate luminile. Se aude mersul unui tren. Următoarea parte a acţiunii se desfăşoară în întuneric*.)

ACTUL II

Scena 1

Aceleaşi personaje. În întuneric se aude mersul trenului. Acţiunea se petrece în deşert.

CONTABILUL : Eşti sigur că la cap de linie e Ţara Făgăduinţei?
FUNCŢIONARUL : Uitaţi-vă în mersul trenurilor.
DOMNIŞOARA : Nu se poate! E prea întuneric.
FUNCŢIONARUL : Dar lungă mai era peştera noastră.
CONTABILUL : Eu cred că am ieşit din peşteră.
FUNCŢIONARUL : Păi, atunci, de ce nu se vede nimic?
SECRETARA : Parcă era vorba că afară din peşteră vom vedea soarele.
DOMNIŞOARA : Soarele? Ce înseamnă soare?
MOISESCU: Soarele e un glob rotund şi foarte fierbinte. Seamănă cu un bec de 100W şi e atârnat de tavanul cerului.
DOMNIŞOARA : Ce înseamnă cer?
MOISESCU : Cerul e tot un fel de peşteră, uriaşă, de culoare albastră.
FUNCŢIONARUL : Bine, dar de ce nu se vede soarele?
MOISESCU : Pentru că e noapte.
CONTABILUL : Ce e aia noapte?
MOISESCU : Noapte înseamnă neputinţa ochiului.
SECRETARA : Domnule Moisescu, bag de seamă că dumneata ai mai umblat prin Ţara Făgăduinţei.
MOISESCU : Recunosc, am fost odată acolo, la un congres.
DOMNIŞOARA : Ah, abia aştept să văd soarele. Mi-l imaginez ca pe un bărbat fierbinte, plin de temperament, plin de energie.
SECRETARA : S-ar putea să te frigă.
MOISESCU : Trebuie să ne oprim. Facem o pauză.
CONTABILUL : Puneţi de cafea. (*Zgomotul trenului încetează. Scena e luminată alb. Lumina creşte treptat în intensitate.*) Haideţi să ne dezmorţim puţin. Doar suntem liberi.
SECRETARA (*Face gimnastică uşoară în faţa biroului*) : Ce frumoasă e libertatea!
DOMNIŞOARA : Ah, acesta trebuie să fie nisipul. (*Se apleacă şi ia din faţa biroului o mână de nisip.*) Iată nisipul! Doamne, ce mărunt e! Oare câte fire de nisip or fi existând în acest deşert?
FUNCŢIONARUL : Nu cred că au fost inventariate.
CONTABILUL : Geana aceea de foc de la orizont trebuie să fie soarele. (*Toţi îşi îndreaptă privirea spre un punct luminos.*)
SECRETARA (*Îşi duce mâna la ochi*) : Lumina aceasta crudă mă orbeşte. (*Lumina creşte treptat.*) De ce oare e nevoie de atâta lumină într-o peşteră?
FUNCŢIONARUL : Nu mai suntem în peşteră. Ne aflăm în plin deşert, într-o lume a nisipurilor mişcătoare.
MOISESCU (*Rămâne în continuare la birou*) : Vă rog să vă luaţi ordinele de deplasare. Călătorim oficial. Să nu uitaţi să vi le ştampilaţi în Ţara Făgăduinţei. Altfel, o să vă pierdeţi diurna.
CONTABILUL : Ah, nu suport această lumină. Soarele vostru e un foc nebun. Cine oare are interesul să risipească energia Universului?
FUNCŢIONARUL : Încearcă să nu-l iei în seamă. Soarele e un adevărat Făt-Frumos, spătos ca un cal şi mintos ca un lider sindical.

DOMNIŞOARA : Frumusețea lui mă orbeşte. (*Îşi pune ochelari de soare*.)
CONTABILUL : Lumină? Asta nu mai e lumină. Astea sunt raze Roentgen. Simt cum mi se bronzează măduva spinării.
SECRETARA : Lumină v-a trebuit, lumină ați găsit! O să orbim cu toții. O să ajungem cu toții nişte orbeți.
DOMNIŞOARA : Ochelarii sunt neputincioşi. Măi, oameni buni, faceți ceva, că mi se prăjeşte retina! Mi se dezhidratează cristalinul.
FUNCȚIONARUL : Halal realitate! Va trebui să umblăm toată viața cu masca de sudură pe figură.
CONTABILUL : Domnule Moisescu, fă domnule ceva, că de-aia te-am ales profet!
MOISESCU : Puneți-vă ochelarii! (*Toată lumea îşi pune ochelarii de soare*.)
SECRETARA : Uite că ni i-am pus.
FUNCȚIONARUL : Degeaba. Tot ne frige privirea.
MOISESCU : Închideți ochii!
DOMNIŞOARA : Să închidem ochii? Iar să închidem ochii?
MOISESCU : Dacă nu-i putem ține deschişi, e de preferat să-i închidem.
CONTABILUL : Eu, dacă închid ochii adorm imediat.
FUNCȚIONARUL : La ce bun am mai ieşit din peşteră, dacă trebuie să umblăm cu ochii închişi?
DOMNIŞOARA : Cu ce vom percepe adevărata față a lumii?
CONTABILUL : Soarele e un felinar drăcesc. Îmi vine să iau o piatră şi să-i pleznesc una drept în sticlă. (*Toată lumea se agită, vădit incomodată de soare. Moisescu continuă să stea la birou*.)
FUNCȚIONARUL : Domnule Moisescu, faceți ceva cu toiagul dumneavoastră! Adresați-vă soarelui. Rugați-l să apună.
MOISESCU (*Ia în mână un baston aflat în apropierea biroului. Se uită la soare*.) : Soarele nu ne aude. El e prea sus. Nu depinde de noi un apus.
CONTABILUL : Ai început să vorbeşti în versuri. Mă tem că ai făcut insolație.
MOISESCU (*Autoritar*) : Terminați! V-am spus, terminați! Frecați-vă bine ochii! Cerneți lumina! Strecurați-o printre gene! Obişnuiți-vă ochii cu strălucirea cea adevărată.
CONTABILUL (*Se face că aruncă cu pietre spre soare*) : Eu tot nu mă las până nu-l pleznesc. Vreau să-l răzbun pe Icar. Din cauza soarelui i s-au topit aripile. Din cauza lui a naufragiat Icar.
SECRETARA : Icar? Nu-i adevărat! Icar a zburat mai sus decât îi permitea poziția lui socială. Nu soarele l-a ucis. A fost mai degrabă o greşeală de pilotaj.
DOMNIŞOARA (*Privind spre soare*) : Bine, dar ăsta seamănă cu focul veşnic al Iadului. Soarele e o bucată rotundă de iad.
MOISESCU : Să nu exagerăm. Luați-o mai încet cu definițiile.
SECRETARA : Colega noastră are dreptate. Ştim cu toții că raiul a fost bine iluminat. Lumina splendidă a raiului izvorăşte dintr-un fragment de iad.
MOISESCU (*Către Contabil, care continuă să arunce cu pietre*) : Măi, termină odată cu pietrele!
FUNCȚIONARUL : Domnule Moisescu, salvează-ne! Toată națiunea e în pericol. Parcă dumneata te ocupi de salvarea națională.
MOISESCU : V-aş salva. O meritați din plin. Dar nu ştiu cum dracului să fac.
SECRETARA : Foloseşte-te, domnule, de toiag! Nu e un toiag oarecare. Mai mult ca sigur e fermecat. Toiagul acesta a aparținut unui preşedinte al Senatului. (*Se face linişte, Moisescu ridică bastonul spre cer. Lumina scade, devine normală*.)
SECRETARA (*Uimită*) : Minune! Lăudat fie Moisescu!
TOȚI (*Uimiți*) : Minune! Minune!
FUNCȚIONARUL : Profet al înțelepciunii! Slavă ție! Cum ai reuşit?
MOISESCU : Habar n-am!
CONTABILUL : Şi totuşi ai reuşit să ascunzi soarele.
MOISESCU : A intrat într-un nor.
DOMNIŞOARA : Nu ştiu în ce a intrat, dar nu mai frige.
SECRETARA : Ce înseamnă un nor?
MOISESCU : Un nor? Prea multe vreți să aflați într-o singură piesă de teatru. Norul este ceva, ca o pătură udă.

CONTABILUL : Tâmpită definiție. Creierul meu de conțopist nu înțelege, mintea mea răvăşită de cele patru operații nu mai pricepe nimic.
SECRETARA : Oricum, e mai bine. Călăuzitorul nostru, domnul Moisescu, ne-a dovedit că e un profet.
DOMNIŞOARA : Acuma pot să-mi scot ochelarii. Aş putea chiar să-i vând. (*Îşi pune ochelarii în sertar*.)
FUNCȚIONARUL (*Către Domnişoara*) : Crezi că există cumpărători interesați de vederile tale înguste?
CONTABILUL (*Îşi pune ochelarii în sertar*) : Eu nu înțeleg ce căutăm în deşert. Parcă era vorba că mergem direct în Țara Făgăduinței.
MOISESCU : Între sclavie şi pământul binecuvântat se află deşertul. Ne vom chinui prin acest purgatoriu. Dar vom ajunge la destinație spălați de orice păcate.
DOMNIŞOARA : Păcate? Eu n-am păcate. Eu n-am păcătuit niciodată cu nimeni. Alții au păcătuit cu mine.
FUNCȚIONARUL : O sete nesfârşită mă mistuie.
CONTABILUL : Ce s-a întâmplat cu voi? Văd că ați început să vorbiți în versuri.
SECRETARA : Asta nu mai e poezie. Ne e, pur şi simplu, sete. Ni se pare normal ca unor funcționari, aflați în deşert, în interes de serviciu, să li se facă sete.
FUNCȚIONARUL (*Agitat*) : Vom muri de sete. Pur şi simplu, vom muri de sete.
SECRETARA : Adio, vremuri minunate! Țineți minte? Niciodată n-am ştiut ce-i setea pe malul Nilului.
DOMNIŞOARA : Faraonul ne lăsa să bem cât vrem. Direct din Nil. Era tare drăgălaş Faraonul.
CONTABILUL (*Nostalgic*) : Şi ce apă minunată! Parcă era sifon.
MOISESCU : Am plecat în prea mare grabă. Nu strica să fi luat cu noi o damigeană.
FUNCȚIONARUL : Ai dreptate! În loc să fi cărat atâtea dosare, mai bine luam cu noi un bidon.
SECRETARA : Eu mă întorc. Mă duc după apă.
MOISESCU : Nu, nu te întorci! Nimeni nu se mai întoarce!
SECRETARA : Păi, de ce?
MOISESCU : Pentru că nu mai există drum de întoarcere.
CONTABILUL (*Către Moisescu*) : Dumneata nu vezi ce întorsătură iau lucrurile? Vrei să murim de sete? Oare de asta ne-ai scos din peşteră?
FUNCȚIONARUL (*Epuizat*) : Apă! Doamne, ce sete îmi e! Aş bea un fluviu. Aş bea apă chioară. Aş bea orice. Chiar şi o bere de Hațeg.
CONTABILUL (*Sfârşit*) : Urina sfântă a Faraonului.
SECRETARA : Domnule director, dacă eşti un profet adevărat, poți să obții apă şi din piatră seacă.
DOMNIŞOARA : Dacă vrei, poți!
SECRETARA : Din piatră seacă. Căutați, vă rog, pentru domnul Moisescu, o bucată de piatră seacă.
CONTABILUL (*Către Moisescu, care scrie ceva la biroul său*) : Ce tot scrii acolo?
FUNCȚIONARUL : Noi ardem de sete şi lui îi arde de scris.
DOMNIŞOARA : Sigur, face nişte scenarii.
MOISESCU (*Tare*) : Tăcere! Cerul şi-a întors fața către noi şi noi ne purtăm ca nişte nepricepuți. Vi s-a stins setea de libertate! Acuma spuneți, pur şi simplu, că vă e sete.
CONTABILUL : L-ați auzit? Noi murim de sete şi el ne ține discursuri. Vorbeşte mai încâlcit ca un parlamentar. De ce nu-ți vezi, domnule, de minunile dumitale?
DOMNIŞOARA : Că acum ne supărăm pe dumneata şi ne întoarcem cu toții în Egipt.
FUNCȚIONARUL : Eu unul, dacă nu-mi dă să beau, o să-mi fac un chip cioplit. O să mă închin vițelului de aur şi o să trec la opoziție. O să-mi aleg drept idol o sticlă de apă minerală.
SECRETARA : Ne întoarcem în Egipt. Dumneata spui că nu mai există cale de întoarcere, dar te înşeli. Mai găsim noi o potecuță pe undeva.
DOMNIŞOARA : Haideți să ne întoarcem! Domnul director n-are decât să rămână în deşert, cu birourile. (*Contabilul şi Funcționarul pun pe biroul lui Moisescu o bucată de piatră*.)

FUNCȚIONARUL : Uite, ți-am adus o bucată de piatră seacă. Să vedem de ce eşti în stare. Scoate apă din piatră seacă! (*Toți se apropie de biroul domnului Moisescu, nerăbdători cu câte un pahar gol în mână. Moisescu loveşte piatra cu toiagul. Linişte. Moisescu loveşte pentru a doua oară piatra. Se aude un gâlgâit îndepărtat. Tensiunea creşte. Moisescu ridică bastonul spre cer. Se aude o bubuitură. În scenă intră Bătrânul. Toate celelalte personaje încremenesc. Bătrânul poartă o tavă pe care se află cinci căni cu apă. Bătrânul aşează câte o sticlă pe fiecare birou. Revine în centrul scenei, de unde rosteşte monologul 3*.)
BĂTRÂNUL : Doctrina lui Platon despre adevăr : „Şi dacă cineva i-ar sili, pe deasupra, să se uite la lumina focului, oare nu i-ar durea ochii, şi oare nu ar dori să-şi întoarcă fața şi să fugă înapoi către acele umbre pe care lor le stă în putință să le vadă, şi nu ar socoti ei atunci că acele umbre le sunt în fapt mai clare decât obiectele care le sunt acum arătate? Dacă cineva i-ar smulge pe cei eliberați din lanțuri şi i-ar târî pe suişul gloduros şi abrupt al peşterii şi nu i-ar slăbii până nu i-ar trage afară în lumina soarelui, oare cei traşi astfel nu ar simți durere şi revoltă? Şi, odată ajunsă lumina soarelui, nu ar primi ei strălucirea pe de-a-ntregul în ochi şi nu ar fi ei astfel cu totul incapabili să vadă fie şi cât de puțin din ceea ce le este acum relevat ca neascunsul? (*Bătrânul iese din scenă. În clipa aceea fiecare personaj se repede spre biroul său, consumând cu lăcomie căni cu apă*.)
CONTABILUL : Minune! Minune! Lăudat fie domnul Moisescu!
SECRETARA : A facut apă din piatră seacă. Slavă lui!
FUNCȚIONARUL : Minune! Am asistat cu toții la o minune. (*Lumina scade din intensitate. Se lasă amurgul*.)
MOISESCU : Măi, trebuie să ne grăbim. Deşertul acesta e mare, nu glumă. N-o putem ține aşa, numai în şedințe.
DOMNIŞOARA : Poftiți în vagoane! (*Cele cinci personaje se aşează la birourile lor, înlănțuite în forma unui tren*.)
MOISESCU : Atenție, pornim! Intrăm în etapa a doua. (*Se sting toate luminile. Se aude iar zgomotul făcut de un tren*.)

Scena 2

(*Acțiunea se petrece în acelaşi decor, în deşert. E întuneric, se aude doar zgomotul roților de tren. Se face dimineață*.)

CONTABILUL : Uite că răsare iar soarele.
FUNCȚIONARUL : Curios. Aici soarele răsare în fiecare zi.
DOMNIŞOARA : Ciudate obiceiuri.
SECRETARA : Oare câți kilometri am făcut în această noapte?
FUNCȚIONARUL : O nimica toată.
CONTABILUL : O mai fi mult până la Caracal?
DOMNIŞOARA : Mie mi se pare că nu ne-am mişcat din loc. Văd acelaşi nisip.
CONTABILUL : Nisipul nu este o dovadă. Nisip este peste tot.
CONTABILUL : Am dormit o noapte întreagă cu capul pe birou, de parcă aş fi fost în timpul programului.
SECRETARA : Ce face domnul Moisescu?
CONTABILUL : Scrie de zor.
DOMNIŞOARA (*Se uită pe biroul lui Moisescu, peste umărul acestuia*) : Trimite în lume mesaje. Să afle lumea întreagă că am scăpat din robie.
FUNCȚIONARUL : La ce bun?
CONTABILUL : E foarte bine. Când vor primi această veste, cei din alte împărății ne vor trimite o groază de pachete.
SECRETARA : Au aflat de la televiziune. Şi n-au trimis cine ştie ce.

DOMNIŞOARA : Bunăoară, nouă nu ne-au trimis nimic.
CONTABILUL (*Se uită la clepsidră*) : E ora opt şi un sfert. Pe vremuri, în peşteră, la această oră prăjeam cartofi în ulei de soia. Ce vremuri minunate! Ţineţi minte?
FUNCŢIONARUL : Sunt tare curios ce vom prăji acum.
SECRETARA : Socot că astăzi, la micul dejun, vom servi libertate prăjită.
CONTABILUL : Foamea este un lucru îngrozitor. Foamea poate da viaţă celor mai cumplite ideologii.
DOMNIŞOARA : Şi eu, care credeam că ne vor întâmpina cu pâine şi sare.
FUNCŢIONARUL : Sare avem noi. Măcar de ne-ar da o pâine.
CONTABILUL : Vrem pâine! Vrem pâine!
SECRETARA : Pâine şi libertate.
FUNCŢIONARUL : Şi libertate, dar mai ales pâine.
MOISESCU (*Îşi ridică privirea din scripte*) : Îmi pare rău, dar am plecat în mare grabă. Ştiţi bine că n-am putut lua provizii.
CONTABILUL : Adică dumneata crezi că vom putea înfrunta deşertul cu burţile goale?
MOISESCU : Trebuie! Amăgiţi-vă foamea. Imaginaţi-vă că sunteţi în peşteră. Imaginaţi-vă că vi s-au distribuit tacâmuri şi chifteluţe din peşte oceanic. Imaginaţi-vă aşa ceva şi o să vă treacă pofta de mâncare.
SECRETARA : Curioase soluţii.
DOMNIŞOARA : Eu pot să-mi imaginez orice. Dar imaginaţia nu ţine de foame.
FUNCŢIONARUL : Acuma cred că aş mânca şi o chifteluţă din peşte. Una mai mică.
CONTABILUL : Ehei, mi-aduc aminte ce mai tacâmuri i-am dat pe vremuri lui Azor. Ce timpuri, oameni buni! Azor a ros la ele două zile. Acum i le-aş lua înapoi. Le-aş roade eu în locul lui.
SECRETARA : Nu te mai amăgi. Traversăm un tărâm în care cu greu vom găsi ceva de ros.
FUNCŢIONARUL : Domnule Moisescu, caută domnule prin sertare! Poate am mai primit ceva ajutoare.
MOISESCU (*Caută prin sertarul de la birou*) : Casa Albă ne-a trimis nişte gumă de mestecat.
DOMNIŞOARA (*Uimită*) : Gumă de mestecat?!
MOISESCU : Da, şi câteva maşini de scris.
CONTABILUL : Cine poate să mănânce o maşină de scris?!
FUNCŢIONARUL : Eu mai bine înghit dosarele de cadre.
SECRETARA : Protestez! Oricât am fi de flămânzi, eu zic să nu ne atingem de arhivă.
CONTABILUL : Protestez! În numele poporului şi al meu personal, protestez!
DOMNIŞOARA : Eu una propun să facem greva foamei.
SECRETARA : Nemaipomenită idee. Cum tot nu avem nimic de mâncare e foarte indicat să facem greva foamei.
CONTABILUL : Moise, ai reţinut? Află că suntem în greva foamei.
MOISESCU (*Se ridică de la birou, cu o hartă în mână*) : Nu se poate. N-avem cum să ne rătăcim. Busola aceasta nu minte. E adusă din Occident. Ţara Făgăduinţei trebuie să fie aproape. Am respectat întocmai traseul. Am traversat Valea Liberalizării, am lăsat în urmă patru indexări, am redus de două ori subvenţiile. Şi, nimic! De jur-împrejur, numai nisip, nisip, nisip.
CONTABILUL : Halal Pământ al Făgăduinţei!
FUNCŢIONARUL : Parcă spuneai că eşti în grevă?
CONTABILUL : Şi ce dacă? Un birocrat, chiar şi în greva foamei, are dreptul la opinie.
DOMNIŞOARA : Ia mai taci, măi, dizidentule!
SECRETARA : Taci şi vezi-ţi de greva ta.
FUNCŢIONARUL (*Către Contabil*) : Mă, nu făceai tu, pe vremuri, versuri cu Faraonul?
DOMNIŞOARA : Nu sunt ale tale versurile „Din Cairo pân-la Bonn / Îl slăvim pe Faraon”?
FUNCŢIONARUL : Ia spune-mi tu mie, domnule Contabil, un cuvânt care să rimeze cu văpaie.
CONTABILUL (*Încurcat*) : Hărmălaie, pălălaie, păstaie, ciumăfaie.
SECRETARA : Şi altele nu mai ştii?
MOISESCU (*Se apleacă şi ridică de jos o conservă*) : Şi totuşi direcţia e bună. Uitaţi-vă, am găsit o conservă. O conservă poloneză, evident goală. Pe aici au trecut şi ei.

CONTABILUL : Ar fi trebuit să-şi marcheze trecerea, lăsându-ne o conservă plină.
FUNCŢIONARUL : N-au treabă polonezii. Cred că au şi ajuns. Cred că deja beau vodcă în Ţara Făgăduinţei.
MOISESCU : Nici vorbă. Bâjbâie şi ei prin deşert. Dar se mişcă mai uşor. N-au atâtea bagaje. N-au atâtea birouri. N-au atâtea dosare. (*Cu o voce autoritară*) Ridicaţi-vă! Treziţi-vă! Deşteptaţi-vă! Trebuie să pornim mai departe. Nu putem încremeni în pustie.
SECRETARA : Iar să ne deşteptăm?
DOMNIŞOARA : Ne-am mai deşteptat odată, în decembrie, şi ce folos? (*Contabilul adoarme, cu capul pe birou.*)
MOISESCU : Încercaţi să nu vă pierdeţi speranţa. Suntem aproape. Luaţi câte o gumă de mestecat. (*Serveşte cu gumă pe toţi, mai puţin pe Contabil, care doarme.*)
DOMNIŞOARA : E bună guma americană.
SECRETARA : Oare aşa frumos miroase America?
FUNCŢIONARUL : Domnule Moisescu, eu nu te înţeleg. Nu te costă nimic să faci o minune. Ştim cu toţii că eşti un făcător de minuni. (*Îi întinde lui Moisescu toiagul. Acesta îl scapă. Din cauza zgomotului Contabilul se trezeşte.*)
CONTABILUL : Linişte! Linişte, proştilor! M-aţi trezit. Şi visam atât de frumos. Se făcea că eram iar în sclavie. Tocmai îmi ridicam raţia de ulei. Şi nevastă-mea reuşise să cumpere un ciolan afumat. Făcuse o ciorbă. Îmi umpluse farfuria, exact în clipa în care voi m-aţi trezit. Ce să mă fac?
SECRETARA : Foarte simplu. Culcă-te la loc şi termină-ţi ciorba.
CONTABILUL : Dar s-ar putea să visez cu totul altceva.
FUNCŢIONARUL : Nu te impacienta. S-ar putea să visezi un meniu mai de calitate.
CONTABILUL (*Disperat*) : Mi-e foame!
SECRETARA : Ne e foame! (*Întregul grup, cu excepţia lui Moisescu, se agită. Paznicul devine atent; îşi pune căştile de ascultare.*)
CONTABILUL (*Ameninţător*) : Moise, s-a zis cu tine! Dacă nu faci acum, pe loc, o minune, te înghiţim cu birou cu tot!
FUNCŢIONARUL : Împreună cu legile tale organice!
SECRETARA : Crezi tu că ne duci cu puţină gumă de mestecat?
MOISESCU (*Speriat, ridică bastonul spre cer*) : Cerule nemărginit, o, cerule albastru! Doamne, primar al Universului, alungă diavolul foametei din trupurile supuşilor tăi! Căci vina lor nu e prea mare!
CONTABILUL : Mai concret, domnule. Fără atâtea floricele!
MOISESCU (*Resemnat*) : Cerule nemărginit...
FUNCŢIONARUL : Mai tare, domnule! Închipuie-ţi că eşti la o plenară.
MOISESCU (*Tare, ridicând iar bastonul spre cer*) : O, cerule nemărginit şi albastru...
CONTABILUL : La subiect, domnule! Fără albastru.
MOISESCU : O, cerule!...
SECRETARA : Nimic.
FUNCŢIONARUL : Absolut nici o reacţie.
CONTABILUL : Sau cerul e surd, sau Moise nu strigă suficient de tare.
MOISESCU (*Pune bastonul pe birou*) : Mai tare nu pot. Încercaţi voi, dacă vă credeţi mai deştepţi.
DOMNIŞOARA : O femeie tânără nu aşteaptă salvarea din ceruri. O femeie tânără nu moare niciodată de foame. Totdeauna va întâlni un bărbat care o va lua în braţe şi îi va şterge buzele de nisip.
FUNCŢIONARUL : Şi îi va da o gumă de mestecat.
DOMNIŞOARA : Plec. Trebuie să-mi fac un viitor. M-am săturat de flecăreala voastră. (*Îşi aranjează părul şi iese din scenă.*)
SECRETARA (*Îi întinde lui Moisescu bastonul*) : Te rog, domnule Moisescu, mai încearcă o dată!
MOISESCU : Linişte! Dacă vreţi să fac o minune adevărată, lăsaţi-mă să mă concentrez. (*Moise ridică bastonul spre cer. Şopteşte o rugăciune. Intră Bătrânul, cu o tavă pe care se află patru pâini. Toate personajele, cu excepţia Bătrânului rămân nemişcate. Bătrânul pune cele patru pâini pe biroul lui Moisescu.*)

BĂTRÂNUL : Spunea Heidegger „Aşa cum ochiul omenesc trebuie să se obişnuiască mai întâi încet şi treptat, fie cu lumina, fie cu întunericul, tot aşa şi sufletul trebuie să se adapteze, cu răbdare la domeniul fiinţării căruia el este expus. O asemenea adaptare cere însă ca, mai întâi, sufletul în întregul său să fie reorientat către direcţia fundamentală a năzuinţei sale. Reorientarea priveşte natura umană şi, de aceea, se împlineşte în chiar temeiul esenţei sale. Această schimbare şi adaptare a fiinţei umane la domeniul care îi este doar ei conferit este esenţa a ceea ce Platon numeşte „Paideea" adică modelarea. (*Bătrânul iese. În acel moment, Secretara, Contabilul şi Funcţionarul se năpustesc asupra pâinilor. Şi le smulg din mână, ducându-le, fiecare la biroul său. Moisescu rămâne fără pâine*.)
MOISESCU : Asta numiţi voi repartizare echitabilă pe cap de locuitor?
SECRETARA : Gata cu egalitarismul! (*Mănâncă cu lăcomie*.)
CONTABILUL (*Înfulecând*) : Fiecăruia după muncă.
FUNCŢIONARUL (*Cu gura plină*) : Ce muncă, prietene! Fiecăruia după nevoi.
SECRETARA : Mie o să-mi mai rămână un colţ. Îl voi da domnului Moisescu. Sub ochii noştri a săvârşit această minune.
CONTABILUL : A fost o adevărată mană cerească.
FUNCŢIONARUL : Fără prepeliţe, minunea nu e completă.
SECRETARA : Prea multe mofturi! Suntem în tranziţie. (*Îi aduce lui Moisescu un colţ din pâinea ei.*) Am asistat cu toţii la o minune. Lăudat fie domnul Moisescu!
CONTABILUL : Slavă lui!
MOISESCU : Vă mulţumesc! În peşteră eraţi mai generoşi.
FUNCŢIONARUL : Trebuie să ne pregătim de plecare. Se lasă întunericul.
SECRETARA : Domnule Moisescu, schimbaţi macazul! Luaţi-o mai spre Vest!
MOISESCU (*Mănâncă tacticos din pâine*) : Ce înseamnă, mai spre Vest, pentru voi?
CONTABILUL : Mai cu spatele la Răsărit. (*Treptat, scena se întunecă. Personajele îşi iau locurile la birouri. În clipa în care toate luminile se sting, se aude semnalul de plecare al trenului, urmat de zgomotul roţilor*.)

Scena 3

(*La început, scena este cufundată în întuneric. Se aude zgomotul trenului. Treptat, scena se luminează, moment în care „trenul" se opreşte. Sunt prezenţi Moisescu, Secretara, Funcţionarul, Contabilul. Este prezent şi Paznicul, care nu ia parte la dialog. Este însă preocupat de ce se vorbeşte, îşi pune şi îşi scoate căştile de ascultare. Sicriul cu Omul Roşu se află „la remorca" ultimului birou*.)

FUNCŢIONARUL : Uite că se face iar dimineaţă
SECRETARA : Ce plictisitor! Aici fiecare zi începe cu o dimineaţă.
CONTABILUL : Acelaşi ceremonial stupid. Mai întâi nişte nori sângerii, ca un prosop de măcelar. Apoi, nişte cocoşi bezmetici îi trezesc pe ţăranii care n-au ceas deşteptător. După aceea, apare soarele, infantil şi rotund. El ne mâzgăleşte umbrele, după care, neavând nimic mai bun de făcut, încintă nisipul.
SECRETARA : Oare unde suntem?
FUNCŢIONARUL : Suntem exact acolo unde merităm. Adică în deşert. Aş putea jura că nu ne-am mişcat din loc. Uitaţi-vă şi voi : la nord, nisip, la sud, nisip, la vest, nisip, la est, nisip. În sus, prăpastia albastră a cerului. Şi biciul nemilos al soarelui.
CONTABILUL : N-am bănuit niciodată că vom juca table într-un asemenea decor.
FUNCŢIONARUL : Ce face Moise, profetul birocraţilor proaspăt eliberaţi?
SECRETARA (*Uitându-se peste biroul lui Moisescu*) : Ce să facă, păcatele lui. Nu-şi mai scoate nasul din hărţi. Eu una încep să-l înţeleg. Nu e uşor să străbaţi deşertul cu atâţia oameni, cu atâtea bagaje.

CONTABILUL : Trebuia să se gândească la asta înainte de a părăsi peştera.
SECRETARA : Poate că s-a gândit. Dar n-a avut de ales. Peştera începuse să se prăbuşească.
FUNCȚIONARUL : Mai bine pieream sub dărâmăturile ei, decât să mă usuc ca o ciupercă pusă la uscat.
CONTABILUL : Ne chinuim atâta şi, de fapt, nu s-a schimbat nimic.
SECRETARA : Nu vă e ruşine! Nu s-a schimbat nimic? Faptul că munciți doar cinci zile pe săptămână?
FUNCȚIONARUL : Să fim obiectivi. În sclavie munceam şi mai puțin.
SECRETARA : Oare nu vă bucurați de lumina adevărată, a soarelui?
CONTABILUL : Soarele! Iar soarele! Tu nu vezi că ăsta ne omoară? Nu vedeți că ne-am întunecat la față? Am început să arătăm ca nepoții lui Ismael.
FUNCȚIONARUL : Am început să arătăm ca Romica Puceanu.
SECRETARA : Dar am obținut dreptul la libera circulație.
CONTABILUL : Ei şi? Asta înseamnă că avem dreptul să ne târâm în patru labe, prin nisipul pustiului. Fără apă, fără pâine, fără valută.
SECRETARA : Astăzi suntem stăpâni pe soarta noastră.
FUNCȚIONARUL : Am mai fost noi stăpâni pe soarta noastră şi pe vremea când eram sclavi.
SECRETARA : Oare nici libertatea cuvântului nu înseamnă nimic pentru voi?
CONTABILUL : Libertatea cuvântului se traduce prin dreptul de a vorbi în pustiu. Poți să urli cât vrei, fără ca cineva să-ți dea ascultare.
MOISESCU (*Îşi ridică privirea din cărțile de pe birou*) : Ce-ar fi să vorbiți mai încet. Suntem în aer liber, dar nici aşa.
CONTABILUL : Ba o să strig. Dați-mi voie să strig în deşert, ca răposatul Ilie. E dreptul meu. Țin la libertatea cuvântului.
FUNCȚIONARUL : Aici strigătul nu face doi bani. În peşteră exista ecoul. Strănuta unul în minister şi tremurau geamurile în toate centralele din subordine. Ce ecou, domnilor! Numai un spațiu închis poate stârni asemenea ecouri.
SECRETARA : Ce s-o fi întâmplat cu Domnişoara?
CONTABILUL : Domnişoara? Ciocănitoarea veselă a zburat pur şi simplu. Nici măcar n-a semnat condica la plecare. S-a oprit în cine ştie ce palmier şi acolo îşi expune platforma program.
MOISESCU : Aşa încurajezi tu pluralismul, măi dragă!
CONTABILUL : Pluralism, autism, mongolism. Vorbiți de pluralism ca despre o virtute. O fi, pentru alții. Dar pentru noi, pentru nepriceperea noastră, pluralismul este o boală. Înainte ne temeam de tigru. Ne închinam tigrului. Când tigrul dădea un chiot, tremuram şi convocam imediat o şedință. Sclavia ne unea. Eram tovarăşi. Purtam povara aceluiaşi jug. Pe când, acum, numărați şi voi câte curente au apărut numai în turma noastră : vacismul, berbecismul, canismul şi ciocănitorismul.
FUNCȚIONARUL : Înainte ne purtam ca nişte proşti, speriați de umbre. Astăzi ne purtăm ca nişte umbre speriate de proşti.
SECRETARA : Domnule Moisescu, e adevărat că ne-au sosit ajutoare?
MOISESCU : Da, nişte praf de copt, trimis de Ambasada Mesopotamiei.
CONTABILUL : Praf de copt? Ce lume, domnilor! Noi n-avem ce coace, şi ei ne trimit praf de copt.
MOISESCU : O societate de caritate din Colhida ne-a donat o cutie cu bicarbonat de sodiu.
SECRETARA : La ce se foloseşte bicarbonatul?
MOISESCU : Scrie pe cutie. După fiecare masă luați câte o linguriță.
FUNCȚIONARUL : Mulțumesc! (*Intră Domnişoara, obosită şi fericită în acelaşi timp.*) Ah, iat-o şi pe Domnişoara noastră, veselă şi fericită. Unde ai fost, stimată Domnişoară?
DOMNIŞOARA : Vrei să ştii, pur şi simplu, sau trebuie să redactezi o notă informativă?
CONTABILUL : Domnişoară, tu ştii cât de mult te-am iubit, pe vremea când totul era proprietate obştească.
FUNCȚIONARUL : Pe vremea când tu erai a noastră, a tuturor.
DOMNIŞOARA : Timpurile acelea au apus.
MOISESCU : Domnişoară, ca şef al acestui birou, aştept unele explicații. Revoluția a abolit pedeapsa cu moartea, nu şi programul de lucru.

DOMNIŞOARA : Vai, domnule Moisescu! Am lipsit numai câteva ore. Am adus certificat medical.
SECRETARA : Vrei să spui că ai descoperit un doctor, aici în deşert?
CONTABILUL : Fata aceasta halucinează. A făcut insolaţie.
DOMNIŞOARA : Eu nu halucinez, domnule Contabil. Voi halucinaţi. Vă urcaţi pe birouri, oameni în toată firea, şi vi se pare că mergeţi cu trenul.
FUNCŢIONARUL : Şi ce specialitate are noul tău doctor?
DOMNIŞOARA : E psihiatru.
SECRETARA : Psihiatru? Ăsta da, doctor. Cred că ar trebui să-l vizităm şi noi.
DOMNIŞOARA : Mă tem că pentru voi e prea târziu.
CONTABILUL : Oare chiar am înnebunit de tot?
DOMNIŞOARA : Doctorul meu nu mai profesează. S-a privatizat.
MOISESCU (*Se uită iar pe hartă*) : Privatizat, privatizat, privatizare. Vedeţi, v-am spus eu că suntem pe drumul cel bun. Trecem pe lângă Oaza Privatizării. Pământul Făgăduinţei e aproape.
FUNCŢIONARUL : Ce face toată ziua un doctor privatizat?
DOMNIŞOARA : Face negoţ. Jelibon, Bonibon, Moulinex, Bitter suedez...
SECRETARA : Are cumva şi cafea amestec? A noastră tocmai s-a terminat.
DOMNIŞOARA : Proştilor, înapoiaţilor! Oameni ai peşterilor! Primitivilor, sclavilor, născători de sclavi! În prăvălia lui puteţi cumpăra orice. Cu imaginaţia voastră nu vă puteţi închipui ce lucruri se pot cumpăra acolo. Orice, numai să aveţi bani. Trebuie să vă frecaţi scăfârliile, întrebându-vă cum să dobândiţi bani. Aici lucrurile s-au schimbat. Pentru a face bani nu e suficient să vă trântiţi fundurile pe scaune şi să vă rezemaţi coatele pe birouri.
CONTABILUL : Ne-a zis-o! Ce pătimaş vorbeşte tânăra noastră călugăriţă!
FUNCŢIONARUL : E nervoasă. Bag seamă că psihiatrul deşertului nu se pricepe la nebunele noastre.
SECRETARA : Dacă am avea bani, am putea cumpăra orice.
DOMNIŞOARA : Bani!
CONTABILUL : Bani!
FUNCŢIONARUL : Bani!
OMUL ROŞU (*Se ridică într-o rână, din sicriu*) : Bani!
CONTABILUL (*Către Omul Roşu*) : Parcă era vorba că tu eşti mort?
OMUL ROŞU : Banul îi face să tresară şi pe cei morţi.
FUNCŢIONARUL : Eu zic să-l ascultăm şi pe cel mort. E în spiritul tradiţiei noastre să manifestăm respect faţă de cadavre.
OMUL ROŞU : Bani. Faceţi rost de bani.
CONTABILUL : Ce putem face noi, păcatele noastre? Noi nu ştim altceva decât să ştampilăm rapoarte. Cărăm cu noi sute de mii de rapoarte, dar toate sunt ştampilate.
FUNCŢIONARUL : Am putea să le mai ştampilăm o dată şi să cerem dublarea simbriei.
CONTABILUL : Şi diurnele. Astea-s diurne? De ce ni se plătesc doar ziua, de vreme ce noi călătorim noaptea?
MOISESCU : Diurnă vine din limba latină şi se referă la zi.
FUNCŢIONARUL : Nu-i nimic. Să ne plătească şi nocturne.
OMUL ROŞU : Şi sporuri. Să nu uitaţi de sporuri.
CONTABILUL : Exact. Şi sporuri. Înainte munceam cu spor. Acum vrem să muncim cu sporuri.
DOMNIŞOARA : Spor de nisip.
SECRETARA : Spor de insolaţie.
FUNCŢIONARUL : Spor de umiditate.
MOISESCU : Spor de umiditate? Pe arşiţa asta?
CONTABILUL : Bineînţeles. Acum e secetă, dar cândva trebuie să plouă. Domnule Moisescu, vreţi să ne prindă ploaia, fără umbrele şi fără spor de umiditate?
DOMNIŞOARA : Spor de stat în pat.
SECRETARA : Spor de stat pe scaun.
FUNCŢIONARUL : Spor de insolaţie.
MOISESCU : A mai fost. Alte sporuri nu mai vreţi?

CONTABILUL : Ba mai vrem. Dar nu ne vin acuma în minte.
OMUL ROŞU : Nu uitaţi de indexare.
FUNCŢIONARUL : Poftim?
OMUL ROŞU : Cereţi-i lui Moisescu să vă indexeze salariile! Să vi le mărească. Aşa au procedat şi cei din Babilonia.
CONTABILUL : I-auzi, domnule Moisescu! Nu spui nimic de indexare. Dacă s-a făcut în Babilonia trebuie să se facă şi în Absurdistan.
SECRETARA : Trebuie! Asta depinde numai de tine.
MOISESCU : Bine, dar voi credeţi că eu sunt Mafalda?
DOMNIŞOARA : Nu eşti Mafalda. Tu eşti Moise, făcătorul de minuni, salvatorul birocraţiei naţionale.
FUNCŢIONARUL : Adică, ce te costă să ridici bastonul acela spre cer? Fă ca nisipul deşertului să se prefacă în valută forte!
CONTABILUL : Mărci, dolari, lire, guldeni, franci, coroane. Frumos ar mai arăta pustiul, tapetat cu bancnote convertibile!
OMUL ROŞU (*Către Contabil şi Funcţionar*) : Insistaţi! Strângeţi-l tare pe Moisescu! Ameninţaţi-l! Spuneţi-i că-l veţi demite din funcţia de profet. Ameninţaţi-l cu greva generală!
CONTABILUL : N-aş fi crezut vreodată că într-un sicriu pot să zacă atâtea idei sănătoase! Moise, ai auzit?
FUNCŢIONARUL (*Către Moisescu*) : Ridică, măi neisprăvitule, bastonul spre cer! Pe ziua de azi n-ai făcut nici o minune.
OMUL ROŞU (*În sicriu, într-o rână*) : Eu, să am un asemenea talent, un asemenea toiag, de dimineaţa până seara aş face numai miracole. V-aş face pe toţi boieri. Aţi fi mai avuţi decât Banca Naţională.
CONTABILUL : Moise, recunoaşte aici în faţa birocraţiei muncitoare, în faţa forţei noastre conducătoare, recunoaşte că eşti un profet mincinos!
MOISESCU : De ce nu vă vedeţi voi de treburile voastre?
SECRETARA : Ia te uită! Ne sfidează.
FUNCŢIONARUL : Treaba noastră este treaba întregii obşti. Ai cărat obştea după tine în deşert, plăteşte-o, domnule!
MOISESCU : Dar cât socotiţi că trebuie să primiţi pentru ştampilarea unor rapoarte mincinoase?
DOMNIŞOARA : Doi ani, cu suspendare.
CONTABILUL : Zece mii de piaştri. Zece mii, indexaţi cum se cuvine. Plus sporurile.
SECRETARA : Plus sporurile.
FUNCŢIONARUL : Moise, eşti un şarlatan. Ne-ai scos din peşteră, din visul nostru de aur, numai aşa, să ne bată soarele în cap.
OMUL ROŞU : Jos Moise!
CONTABILUL : Jos Moise! Jos Moise!
FUNCŢIONARUL : Demisia!
TOŢI : De-mi-si-a! De-mi-si-a!
MOISESCU : Sunteţi neserioşi. Vă purtaţi ca nişte mârlani.
OMUL ROŞU (*Sare din sicriu*) : Aţi auzit, măi zevzecilor? V-a făcut mârlani! E prea mult! Aşa nu se mai poate! Sculaţi-vă! Sculaţi-vă, oropsiţi ai vieţii! Moise v-a făcut mârlani. Nu simţiţi cum fierbe-n inimi răzvrătirea? (*Grupul se strânge ameninţător în jurul lui Moisescu. Paznicul îşi dă căştile jos. Deschide o geantă diplomat din care scoate o bucată de furtun minier. Se alătură grupului. În acel moment intră Bătrânul. El începe să măture scena în faţa biroului lui Moisescu. Grupul se retrage, în măsura în care Bătrânul avansează cu mătura. În clipa în care fiecare este la locul său, Bătrânul se retrage*.)
OMUL ROŞU (*Cu o voce mai reţinută*) : Nu simţiţi cum fierbe-n inimi răzvrătirea?
SECRETARA : Într-a mea nu fierbe nimic.
CONTABILUL (*Parcă s-a trezit dintr-un vis; către Omul Roşu*) : Ce te bagi tu, mă, unde nu-ţi fierbe oala?
FUNCŢIONARUL (*Către Omul Roşu*) : De fapt, cine eşti tu şi pe cine reprezinţi?

OMUL ROŞU : Bine, dar v-a făcut mârlani.
DOMNIŞOARA : L-a luat şi pe el gura pe dinainte.
SECRETARA : Nu vi se pare că ăsta vorbeşte prea mult pentru un mort? (*Paznicul îşi ascunde furtunul în geanta „Diplomat". Îşi pune iar căştile de ascultat*.)
CONTABILUL (*Arată spre Omul Roşu*) : Domnişoară, i-ai dumneata tensiunea. Vezi dacă e mort cu adevărat. (*Domnişoara se duce la Omul Roşu şi îl sărută lung. Acesta o strânge puternic în braţe*.)
CONTABILUL : Ei, care e rezultatul?
DOMNIŞOARA : Mişcă ceva. Individul acesta n-a murit de tot.
FUNCŢIONARUL : Dacă n-a murit de tot, de ce-l plimbăm ca pe nişte moaşte? Poate să meargă şi singur.
SECRETARA : Şi se tot amestecă în treburile noastre interne. La cimitir cu el!
DOMNIŞOARA : Ce dacă-i viu! Există şi cimitire pentru cei vii. (*Omul Roşu se repede la Moisescu şi-l ia de gât. Contabilul şi Funcţionarul sar în ajutorul lui Moisescu. Omul Roşu este trântit la podea, dar se ridică şi fuge. Funcţionarul reuşeşte să-i tragă un picior.*)
FUNCŢIONARUL : Mama ta de cretin! Te-am cărat atâta prin pustie.
CONTABILUL : În grabă, şi-a uitat carcasa. (*Prinde sicriul şi-l aruncă din scenă*.)
FUNCŢIONARUL : Eu măcar i-am dat un picior.
DOMNIŞOARA : Aţi văzut cum s-a repezit la beregata domnului Moisescu?
SECRETARA : Pucistul dracului!
CONTABILUL : Adică, domnul Moisescu, ce să mai vorbim. Îl cunoaştem. Are şi el păcatele lui, ca orice profet. E moale, se mişcă încet, zâmbeşte mereu. E birocrat de-al nostru. Trebuie apărat, câtă vreme semnează primul în condică.
FUNCŢIONARUL : Naţiunea l-a salvat pe cel care crede că salvează naţiunea. Cred că ar trebui să-şi dea demisia.
SECRETARA : Oare am putea noi conduce aceste birouri, noaptea, prin gropile tranziţiei?
FUNCŢIONARUL : El nu conduce, el rătăceşte. Şi noi rătăcim odată cu el. Dar e mai bine să rătăceşti, decât să stai pe loc. Aceasta e logica rătăcirii noastre. Uitaţi-vă la el. Singura lui nădejde e telefonul.
MOISESCU (*Formează crispat un număr de telefon*) : Alo! Fondul Monetar Internaţional? Bună ziua, la telefon Moisescu, şef de stat în Absurdistan. Unde este republica Absurdistan? Nu, nu e chiar în Vest. E la vest de Est. Avem nevoie de un împrumut de un miliard de piaştri. Cum să nu aveţi? (*Pauză.*) Dar aţi dat la toată lumea...Ce-aţi spus? Nu prezentăm garanţii constituţionale? Suntem neguvernabili? Care mineri, domnule? Respectăm drepturile omului, veniţi să vedeţi...Na, că a închis! (*Moisescu formează alt număr. Toţi ceilalţi îl privesc în linişte*.) Alo! Banca Mondială? Să trăiţi! Moisescu la telefon. Ce mai facem? Da, mai trăim. Într-adevăr, e un miracol că mai trăim. Suntem în plin deşert. Nu mai avem nici materii prime, nici combustibil. Da, da! Fireşte că am rupt-o cu trecutul. Fireşte că vrem să ne retehnologizăm. Deocamdată, vrem să supravieţuim. Vrem urgent un miliard de piaştri. Nu, nu-i vom face praf. Vrem să cumpărăm lapte praf. E jale mare. Da, aveţi dreptate, avem şi noi vaci. Ale noastre, după Revoluţie nu se mai lasă mulse. Da, da, un miliard de piaştri, rambursabil şi cu dobândă. Cum? Nu-mi puteţi da decât un milion? Ce să facem cu un milion? Cum să ne retehnologizăm cu un milion de piaştri? Alo! Alo! Na, că a închis! (*Moisescu formează un alt număr de telefon*.) Alo, cu amiralul Noe, vă rog! Noroc! Moisescu la telefon. Ascultă Noe, trebuie să apară un petrolier încărcat, din Mesopotamia. Exact. Dacă nu vine la timp, va fi potop. Nu ştii unde este? Păi ce amiral eşti dumneata, Noe? Cum? Pe muntele Ararat? Aţi înnebunit? Ce să caute un tanc petrolier în vârful unui munte? Dirijaţi-l spre Tomis! Poftim? N-ai auzit de Tomis? Spre Constanţa, nătărăule! (*Moisescu pune receptorul jos. E abătut. Grupul pare înţelegător*.) Nu mai pot. Aşa nu se mai poate. Asta nu mai e tranziţie. Asta e batjocură. Ce-aţi face voi în situaţia mea?
DOMNIŞOARA : Mi-aş da demisia şi aş pleca în Turcia.
FUNCŢIONARUL : Dar bastonul, domnule Moisescu. De ce nu-l folosiţi?
MOISESCU : Bastonul? E numai bâtă, stimate coleg. Voi credeţi că orice problemă se poate rezolva cu bâta?

SECRETARA : Nu e vorba de o bâtă oarecare. E un toiag fermecat.
MOISESCU : S-ar putea să fie. Eu, ca liber cugetător, cred că acest baston nu funcționează.
DOMNIŞOARA (*Prietenoasă*) : Mai încercați, domnule Moisescu!
MOISESCU : Am tot încercat.
CONTABILUL : De câteva ori ați reuşit. Avem atâția martori. *(Arată spre spectatori.*)
MOISESCU : Eu nu cred în minuni! S-a trezit iar ateul din mine. Ateul crescut la şcoala muncii.
CONTABILUL (*Blând*) : Domnule Moisescu! Noi înțelegem. Noi suntem hârțogari de-ai tăi şi putem înțelege orice. Noi am trăit o viață aplicând ştampile. Dar în spatele nostru vin ceilalți. Vin milioane. Ei au muncit greu în peşteră. Muncesc şi acum. Ei vin, muncind. Răscolesc pământul. Caută rădăcini dulci şi fructe sălbatice. Ei cern nisipul, în căutare de aur. Sunt cu femeile şi copiii după ei. Ei vin pe urmele noastre şi au încredere în noi. Noi am deschis un drum în care ei cred. Sunt siguri că la cap de linie îi aşteaptă o minune. Şi dumneata spui că nu mai crezi în minuni!
MOISESCU : Ştiu. Peştera a fost o rătăcire. A fost o dulce utopie. Acum rătăcim iar. Căutăm o nouă himeră. Şi poporul ne urmează, cuminte, ascultător, din rătăcire în rătăcire.
FUNCȚIONARUL : Dacă toiagul dumitale nu mai face doi bani, dă-ți demisia!
MOISESCU : Ai dreptate. Eu nu mă cramponez de acest scaun. Putem călători şi în altă formulă. Pot să mă instalez şi la ultimul birou. Totul e să nu stăm pe loc. Ne acoperă nisipul istoriei. Să mergem înainte!
SECRETARA : Iar înainte?
CONTABILUL : Înainte ca înainte, sau pur şi simplu înainte? (*Sună telefonul*.)
MOISESCU : Alo! Cine sunteți? Casa Albă? Aaa! Muntele Sfânt. Vă ascult. (*Se aude, puternic, glasul Bătrânului. Toți ascultă cu atenție.*)
BĂTRÂNUL (*Vorbeşte din afara scenei. Moisescu îl ascultă la telefon*) : Moisescule! Tu şi ai tăi sunteți aproape de Pământul Făgăduit. Dar nu-l veți găsi, câtă vreme între voi nu va fi pace şi linişte. Eu sunt Poporul. Poporul tău, muncit şi tăcut. Am urcat pe muntele sfânt al credinței străbune pentru a scruta zările. Din înălțimea sa am zărit locul căutat. Vino! Te aştept să ne sfătuim. Eu sunt Poporul! (*Moment de aşteptare. Uimit, Moisescu închide telefonul*.)
CONTABILUL : Ce voce pătrunzătoare!
DOMNIŞOARA : Mi-e cunoscută.
SECRETARA : Du-te, domnule director! Te-aşteaptă Poporul.
MOISESCU (*Îşi ia geanta, în care introduce câteva dosare de pe birou*) : Vin imediat. Dacă sună cineva, spuneți-i că sunt pe Muntele Sfânt.
SECRETARA : Nu e băiat rău, acest Moisescu.
DOMNIŞOARA : E depăşit. Problemele care s-au adunat sunt prea grele pentru umerii lui.
FUNCȚIONARUL : E prea moale.
CONTABILUL : E un birocrat.
SECRETARA : Toți suntem birocrați.
FUNCȚIONARUL : Da, dar Moisescu a făcut parte din aparatul de stat.
DOMNIŞOARA : Ce păcat că acest baston nu e fermecat! Ne-ar fi scăpat de multe necazuri.
CONTABILUL (*Studiază bastonul*) : Un baston atât de ieftin nu are putere. (*Contabilul ridică bastonul spre cer*.) O, soare, stăpân al cerului, fă să cadă din slava ta o cutie cu şuncă de Praga!
SECRETARA (*Se uită în sus*) : Nimic.
DOMNIŞOARA : Deranjați cerul pentru asemenea fleacuri?
CONTABILUL : Mai încearcă o dată!
FUNCȚIONARUL : Dar cereți-i şi altceva, nu tot mezeluri!
CONTABILUL : O, Lună, regină a nopții, fă să cadă din înaltul tău cheia de boltă a statului de drept!
SECRETARA : Ar trebui să te exprimi mai simplu, când vorbeşti cu un corp ceresc.
DOMNIŞOARA : Eu, în locul Lunii, ți-aş trânti în cap o cheie franceză.
CONTABILUL (*Uitându-se la baston*) : Are dreptate Moisescu. Nu funcționează.
SECRETARA : Ai putea să îl pui la loc. Nu e frumos să te joci cu bastonul altuia.
CONTABILUL (*Pune bastonul pe biroul lui Moisescu*) : Gata, am renunțat! Aud cum se apropie paşii profetului. (*Intră Moisescu, purtând în mână o constituție*.)

SECRETARA : Vai, ce repede v-ați întors, domnule director!
FUNCȚIONARUL : Se teme să nu îi ocupe altcineva postul.
MOISESCU : Am venit cu o ocazie. Vă dau o veste bună. De sus, am văzut şi eu Pământul Făgăduinței.
TOȚI : Uraaa! Uraaa! Uraaa!
MOISESCU : Dacă nu intervine nimic, dimineață vom fi acolo.
CONTABILUL : Şi cu cartea aceea ce trebuie să facem?
SECRETARA : Sunt cele zece porunci.
DOMNIŞOARA : Ai vrea tu să fie zece. Acolo sunt pe puțin 153.
MOISESCU : O vom citi şi o vom depune la arhivă.
FUNCȚIONARUL : E o carte înțeleaptă?
MOISESCU : Destul de înțeleaptă. La ora actuală mai multă înțelepciune nu s-a putut strânge. (*Începe să se întunece*.) Se lasă înserarea. Ocupați-vă locurile, mâine vom ajunge la destinație. (*Personajele îşi ocupă locurile ca în finalul scenei anterioare. În momentul în care întunericul devine total, se face auzit fluierul unei locomotive, urmat de zgomotul pornirii unui tren.*)

ACTUL III

Scena 1

(*Scena debutează în întunericul total din finalul actului II. Se aude zgomotul trenului. Primele dialoguri se desfăşoară în întuneric*.)

CONTABILUL : Cei de pe Muntele Sfânt au modificat Decalogul.
MOISESCU : L-au actualizat.
DOMNIŞOARA : Să nu pofteşti nevasta aproapelui tău, nici bărbatul aproapei tale.
FUNCȚIONARUL : Ce deşteaptă eşti tu, pe întuneric!
SECRETARA : Din zece porunci au făcut 153. Domnule Moisescu, învățați-ne câteva porunci, din cele noi! La prima stație coborâm. Şi nu ştim nici măcar o poruncă.
CONTABILUL : Lăsați-l să conducă. Are atâta răspundere. Cu vatmanii şi cu conducătorii de stat nu e permis să se vorbească, în timpul mersului.
MOISESCU : Cenzura de orice fel este interzisă.
FUNCȚIONARUL : Bravo!
MOISESCU : Libertatea conştiinței este garantată. Pedeapsa cu moartea este interzisă.
DOMNIŞOARA : Frumoase porunci.
MOISESCU : Nimeni nu este mai presus de lege.
CONTABILUL : Sunt prea frumoase aceste porunci. Prea frumoase, pentru a putea fi respectate. (*Lumina creşte în intensitate. Se distinge decorul, dominat de culorile verde şi albastru. Este Pământul Făgăduinței ; mulți pomi, multă iarbă, multă verdeață. Personajele sunt uimite.*)
DOMNIŞOARA : Ce minunăție!
TOȚI : Am ajuns! Am ajuns! Uraaa! Uraaa! Uraaa! (*Aplauze*.)
SECRETARA (*Pare vrăjită*) : Minunăția minunățiilor! Felicitări, domnule Moisescu! Ați făcut o treabă minunată.
MOISESCU : Mulțumesc! Am făcut exact ceea ce ține de prerogativele mele. De azi înainte, vă rog să vă considerați transferați în Țara Făgăduinței.
SECRETARA : Vom opera imediat în cărțile de muncă.
CONTABILUL : Doamne, câtă verdeață!
FUNCȚIONARUL : Parcă am fi în grădina lui Verdeț!
DOMNIŞOARA : Şi ce frumos cântă păsărelele!
SECRETARA (*Către Funcționar*) : Pari nemulțumit de ceea ce vezi.
FUNCȚIONARUL : Eu mă aşteptam să găsesc aici nişte lucruri concrete. Când colo, văd numai generalități. Iarbă şi păsărele. Pe mine nu mă impresionați cu un braț de iarbă!
CONTABILUL (*Către Funcționar*) : Bucură-te, neisprăvitule! Bucură-te şi tu. Eram sigur că ăsta o să ne strice finalul.
MOISESCU : Cred că suntem prea obosiți pentru a ne putea bucura cum se cuvine.
FUNCȚIONARUL : Aveți dreptate. Ar trebui să ne culcăm şi să ne bucurăm mâine dimineață, la prima oră.
SECRETARA : Nu ne putem culca înainte de a ne organiza.
FUNCȚIONARUL : Fireşte. Somnul nostru a avut totdeauna un caracter programatic. De patruzeci de ani dormim în mod organizat.
CONTABILUL : Haideți să ne gândim cum instalăm birourile. Nu le putem lăsa aşa, în formă de tren. Cum ne aşezăm scaunele? Pământul e cam moale.
DOMNIŞOARA : Pe un asemenea pământ, scaunele devin nesigure.

SECRETARA : Pământul acesta e prea moale. Şi prea negru.
FUNCŢIONARUL : O culoare macabră.
MOISESCU : E negru pentru că e fertil.
CONTABILUL : Fertil?
MOISESCU : Exact. Trebuie însă arat, semănat, secerat.
FUNCŢIONARUL : Cum poate fi muncit un asemenea pământ, fără să te murdăreşti pe mâini?
DOMNIŞOARA : Fără să-ți rupi unghiile?
MOISESCU : Prea multe vorbe. Am hotărât să ne instalăm aici. Să ne vedem de treabă.
FUNCŢIONARUL : Dimpotrivă, eu propun să mergem mai departe. Ce fel de pământ al Făgăduinței este acesta, dacă trebuie muncit!
CONTABILUL : Corect. Am putea să mai mergem o stație. Poate vom găsi un pământ gata muncit.
SECRETARA : Mie, totuşi îmi place aici. Ne aflăm pe o gură de rai.
FUNCŢIONARUL : Vai, vai, vai!
CONTABILUL : Asta nu e gură de rai, doamnelor şi domnilor! Am citit şi eu cărțile vechi. Locul acesta seamănă cu raiul, pentru că e multă verdeață, sunt pomi plăcuți la vedere, iar păsărelele cântă întruna. Dar în rai nu se prestau activități productive. Strămoşii noştri Adam şi Eva umblau pe câmp, dar n-au fost niciodată angajați în câmpul muncii.
SECRETARA : Serios? Şi ce făceau ei toată ziua acolo în rai?
CONTABILUL : Stăteau tolăniți pe iarbă, întrucât biroul nu fusese încă inventat.
DOMNIŞOARA : Şi mai făceau şi dragoste, fără teama că s-ar putea să-i vadă cineva. E nemaipomenit să faci dragoste pe iarbă!
SECRETARA : Şi ce mâncau?
CONTABILUL (*Către Secretară*) : Ce întrebări naive! Dumneata n-ai fost niciodată la învățământ politic? Adam şi Eva mâncau ce găseau. Aveau voie să mănânce orice, în afară de mere.
MOISESCU : Discuția voastră e inutilă şi păguboasă. Pământul Făgăduinței nu se poate compara cu raiul. În rai, lucrurile erau simple. Raiul nu avea decât doi cetățeni, care erau atât de săraci, încât se îmbrăcau cu frunze sălbatice. În rai, venitul pe cap de locuitor era de zero dolari, mai scăzut chiar decât la noi.
FUNCŢIONARUL : Adam şi Eva au fost adevărați comunişti. Ei erau atât de săraci, încât puteau fi socotiți egali.
CONTABILUL : Eva avea o garderobă plină cu frunze.
DOMNIŞOARA : Frunze? Ce soluție practică! Prieteni, dacă tot am ajuns pe o gură de rai, îmi dați voie şi mie să încerc o frunză? (*Ridică de jos o frunză pe care o studiază*.)
FUNCŢIONARUL (*Către Domnişoara*) : Am impresia că ți-ar trebui o frunză mai mare. Bunăoară, un brusture de varză.
DOMNIŞOARA : Dimpotrivă. Chiar şi această frunzuliță trebuie ajustată. (*Ia o foarfecă de pe birou şi scurtează frunza*.) Astăzi se poartă mini.
SECRETARA : Să lăsăm frunzele în voia vântului. Înainte de a începe viața organizată în Biroul Făgăduinței, trebuie să convocăm o şedință.
MOISESCU : Dragi domni şi prieteni! Eu am mai spus-o şi cu alte ocazii. Activitatea noastră trebuie organizată pe multiple planuri. Prin efortul nostru comun, al tuturor birocraților, vom putea preface scumpul nostru Absurdistan într-o a doua Japonie. (*Aplauze*.)
FUNCŢIONARUL : Japonia? Deocamdată suntem în faza Hiroşima.
MOISESCU : Regret nespus că unii sunt nemulțumiți. Absurdistanul va deveni o Japonie a celor care trăiesc din muncă. Dați-mi voie să vă aduc la cunoştință că acest pământ binecuvântat trebuie muncit.
CONTABILUL : Iar începe cu munca. La fel vorbea şi în peşteră.
FUNCŢIONARUL : Adică, ne-am chinuit atâta prin nisip şi am luptat la gura peşterii, aşa, ca să muncim din nou?
SECRETARA : Domnule Moisescu, dumneata ne cunoşti. Noi am fost şi am rămas nişte făcători de dosare. Ani de zile am întocmit rapoarte. Am raportat ce s-a făcut, dar mai ales ce nu s-a făcut. Crezi dumneata că putem ara noi, acum, la bătrânețe?

MOISESCU : Eu cred că se poate.
DOMNIŞOARA : Nici măcar nu avem tractoare.
FUNCȚIONARUL : Crezi dumneata că-mi voi înhăma biroul la plug?
CONTABILUL : Crezi că vom ara cu boii, ca-n epoca de piatră?
FUNCȚIONARUL : Uită-te dumneata la noi! Care crezi că e bou, să vrea să are?
MOISESCU : Domnilor, aşa nu putem continua. Puteți spune ce vreți, dar în ordinea înscrierilor la cuvânt.
FUNCȚIONARUL : Cuvântul meu va fi scurt. Nu-mi place ce descopăr aici. Realitatea spre care m-ați dus seamănă cu o propagandă duşmănoasă. Sunt sigur că prin tufele astea verzi mişună fel de fel de duşmani ai poporului, bogătani chiaburi şi ciocoi. Mă îndoiesc de reuşita noastră. Nu cred că birourile noastre vor putea prinde rădăcini într-un asemenea biotop. Cât priveşte problema arăturilor birocratice, vă propun o măsură înțeleaptă, care ține de tradiția noastră : Haideți s-o lăsăm baltă!
MOISESCU : Eu vă rog să vă referiți numai la problemele înscrise pe ordinea de zi. Vă reamintesc : discutăm modul de amplasare a birourilor.
FUNCȚIONARUL : Exact la asta m-am referit. Ne-am propus să ne instalăm într-un ținut în care curge lapte şi miere. Ați văzut voi o picătură de lapte? Ați adulmecat voi măcar un fagure de miere?
MOISESCU : Chestiunea mâncării începe să vă obsedeze.
CONTABILUL : Domnule Moisescu, lăsați-l în pace! Ăsta toată viața a fost un mâncău. Acasă are o bibliotecă alcătuită numai din cărți de bucate.
FUNCȚIONARUL : Puteți să vă amuzați cât vreți. Mâncarea stă la temelia oricărei politici. E uriaş stomacul unei națiuni, domnule Contabil. E tare lung intestinul național.
MOISESCU : Dacă nu reveniți la ordinea de zi, suspend dezbaterea. (*Intră Omul Roşu, în postură de negustor ambulant. Poartă o tavă pe care se află o sticlă de lapte şi un borcan de miere*.)
OMUL ROŞU : Lapte şi miereee! Lapte şi miereee! Societatea pe acțiuni „Vaca şi albina” vă oferă în condiții avantajoase lapte şi miere.
SECRETARA : Măi, tu nu vezi că suntem în şedință de organizare?
FUNCȚIONARUL (*Mai vesel*) : Lapte şi miere? Iată, în sfârşit, un semn bun. Apropie-te, om bun! Toarnă-mi şi mie lapte şi miere.
OMUL ROŞU : O sută de piaştri, pentru o ceaşcă mare.
FUNCȚIONARUL (*Foarte mirat*) : O sută de piaştri!
OMUL ROŞU : O sută de piaştri. Ce vă holbați aşa?
CONTABILUL : Noi credeam că aici sunt gratuități.
OMUL ROŞU : Gratuități? Încep să vă compătimesc. Fie, treacă de la mine. Având în vedere că astăzi ați venit, vă dau câte o ceşcuță. Gratuit, adică din fondul de protocol. Voi ştiți în ce epocă ați intrat?
CONTABILUL : Nu mai ştiu precis. Mi-am pierdut clepsidra.
FUNCȚIONARUL : Dar putem socoti : epoca de piatră, epoca bronzului, epoca fierului, epoca de aur...
OMUL ROŞU : Sunteți în urmă, domnilor! A început epoca banului. (*Umple ceştile de pe birouri. Toți, inclusiv Moisescu golesc ceştile.*)
SECRETARA (*Face o grimasă*) : E cam amară mierea dumitale!
OMUL ROŞU : O puteți îndulci, după gust. V-ați primit rația de zahăr.
MOISESCU (*Către Omul Roşu*) : Dumneata te ocupai, pe vremuri de ideologie. Cum se împacă ideologia cu negustoria de stradă?
OMUL ROŞU : Ideologia? Ei, bine! Trebuia să mănânc şi eu o pâine. Ideologia mi-a permis să mănânc o pâine foarte albă. Astăzi, banul e prima ideologie. Dacă ai bani, poți. Cine are bani, investeşte. Cine n-are bani, se înscrie în partide de stânga.
CONTABILUL : Lămureşte-ne şi pe noi. În ce constă afacerea dumitale?
OMUL ROŞU : E cât se poate de simplă şi de o cinste dumnezeiască. Eu cumpăr lapte şi miere de la producător, cu patruzeci de piaştri. Le revând imediat cu o sută.
SECRETARA : Cui?

OMUL ROŞU : Unor clienți cinstiți şi flămânzi, ca dumneavoastră.
FUNCȚIONARUL : Bine, bine, dar asta e speculă. Eşti un speculant.
OMUL ROŞU : Speculă? Speculant? Astea sunt arhaisme. Cuvintele astea au murit în dicționare. Astăzi nu se spune „speculant”. Se spune agent comercial.
CONTABILUL : Şi de unde ai avut capital?
OMUL ROŞU : Am vândut o carte groasă, numită „Capitalul”.
CONTABILUL : Eu te-am întrebat serios.
OMUL ROŞU : E o întrebare indiscretă. De unde, de neunde, vorba-i că am avut bani. Din micile mele economii. Din fostele voastre cotizații.
SECRETARA (*Indignată*) : Nu se poate!
OMUL ROŞU : Revoluția a arătat că se poate şi ce nu se poate. (*Se uită la ceas*.) Acum trebuie să plec. Mă aşteaptă clienții.
FUNCȚIONARUL : Să mai vii pe la noi!
OMUL ROŞU : Natural! Vin mâine dimineață, cu marfă proaspătă. Dar mâine, s-a zis cu gratuitățile. (*Iese*.)
MOISESCU : Acuma, pentru că ne-am băut laptele şi mierea, putem finaliza problema organizării. Nu e de glumă. Cei de pe Muntele Sfânt ne-au cerut restructurări urgente.
SECRETARA : Cum adică, restructurări?
MOISESCU : Simplu. Se modifică schema. Trebuie să renunțăm la trei birouri.
FUNCȚIONARUL : Au înnebunit? Am târât aceste birouri prin deşert atâta vreme. Şi acum ne cer să le scoatem din scenă?
MOISESCU : Aşa s-a hotărât, aşa vom face. E prea mare numărul de birocrați pe cap de locuitor.
CONTABILUL : Am înțeles. Trebuie uşurată arca birocrației. Altfel, se scufundă.
FUNCȚIONARUL : Propun să scoatem biroul cu ciocănitoarea. Domnişoara, oricum lipseşte.
MOISESCU : Unde e Domnişoara?
FUNCȚIONARUL : S-a dus să-şi probeze frunza de smochin.
CONTABILUL : Absenții sunt cel mai uşor de convins. (*Contabilul şi Funcționarul scot din scenă biroul Domnişoarei*.)
MOISESCU : S-a făcut. Acum trebuie să mai scoatem două. (*Contabilul şi Funcționarul revin*.) Cine vrea, de bună voie şi nesilit de nimeni, să fie restructurat, să-şi sacrifice biroul? Nimeni? E clar. E omeneşte să nu vreți. Doamne, ce situație delicată!
SECRETARA : Fiecare ține la biroul său. Cinstit ar fi să tragem la sorți.
MOISESCU : Mi se pare echitabil. Scrieți-vă numele pe câte un bilețel! (*Toți îşi scriu numele pe câte o bucățică de hârtie*.) Perfect! Acum băgați bilețelele în acest vas. (*Toți bagă bilețelele într-o vază de flori*.) E clar pentru toți? Sorții vor hotărî care dintre noi îşi va pierde biroul.
SECRETARA : Dați-mi voie să-mi asum eu această răspundere. (*Scoate un bilețel din vază, îl despătureşte şi citeşte.*) Moisescu!
TOȚI (*Mirați*) : Moisescu?!
CONTABILUL : Nu se poate! E biroul cel mai frumos. E cel mai valoros, în fişele de inventar.
SECRETARA : Nu se poate! Un profet avem şi noi şi acum îi restructurăm postul. Nu se poate!
FUNCȚIONARUL : Există o singură soluție. Să mai tragem o dată la sorți. (*Se introduc iar bilețelele în vază. Secretara scoate un bilețel şi citeşte.*) Funcționarul!
FUNCȚIONARUL : Eram sigur! Protestez! Nu-mi puteți face una ca asta. Mai am câteva rate de plătit. Plătesc şi pensie alimentară. Vă rog să mai trageți o dată.
MOISESCU : Pentru ultima dată, repetăm tragerea la sorți. (*Secretara amestecă iar bilețelele. Scoate unul din vază şi citeşte*.)
SECRETARA : Funcționarul!
FUNCȚIONARUL : Incredibil! Iar eu. De două ori eu. Intenționat ați făcut-o. Mă persecutați pentru vederile mele politice.
CONTABILUL : Fii bărbat, domnule! N-o să rămâi pe drumuri. Eşti în Țara Făgăduinței.
MOISESCU (*Către Funcționar*) : Nu-ți pierde cumpătul! Găsim noi o rezolvare.

FUNCȚIONARUL : Fie! Vom muri şi vom vedea. Ajutați-mă! (*Contabilul îl ajută să scoată biroul din scenă. Lucrurile de pe biroul Funcționarului sunt aşezate, în parte jos, în parte pe biroul Contabilului*.)
SECRETARA : S-a făcut mai mult spațiu. Oare poporul o duce mai uşor?
MOISESCU : Evident! În felul acesta scade presiunea fiscală. (*Contabilul şi Funcționarul reintră în scenă*.)
SECRETARA : Nu, nu vom mai trage la sorți! M-am hotărât. Al treilea birou va fi al meu. Oricum, peste câteva luni mă voi pensiona.
CONTABILUL : Ce gest nobil!
MOISESCU : Sacrificiul dumitale e înălțător. Băieți! (*Moisescu face un semn, arătând spre biroul Secretarei.*)
FUNCȚIONARUL : Să-l scoatem mai repede, până nu se răzgândeşte.
SECRETARA (*Plânge*) : Stați! Lăsați-mă să-l mângâi pentru ultima oară. E biroul meu cel drag. (*Mângâie cu duioşie biroul, în vreme ce Contabilul şi Funcționarul mută lucrurile de pe biroul Secretarei, pe celelalte două rămase pe scenă*.) Pe el, timp de treizeci de ani mi-am rezemat coatele şi speranțele...(*Sărută biroul*.)
MOISESCU (*O sprijină cu tandrețe pe Secretară, îndepărtând-o de birou*.) : Gata, gata! Am spus că se rezolvă. Nu trebuie să plângi pentru câteva scânduri. (*Contabilul şi Funcționarul scot biroul Secretarei din scenă*.) Nu mai plânge! Voi da o dispoziție care să ne permită să ne luăm birourile acasă. (*Reintră Contabilul şi Funcționarul*.)
FUNCȚIONARUL : Am isprăvit. Acum ne putem mişca în voie.
CONTABILUL : De-acum vom putea juca şi fotbal, nu numai şeptic.
MOISESCU (*Se ridică*) : Stimați colegi! Am reuşit să finalizăm programul de restructurare. Putem, deci, să ne apucăm de lucru. Apropiați birourile! Aduceți scaunele!
FUNCȚIONARUL :Toți?
MOISESCU : Toți. Nu putem răzbi decât împreună. (*Contabilul şi Funcționarul apropie cele două birouri rămase, în spatele cărora sunt aduse cele cinci scaune. De la dreapta spre stânga, iau loc pe scaune : Secretara, Moisescu, Contabilul şi Funcționarul. Scaunul Domnişoarei rămâne liber*.)
CONTABILUL : Doamne! Am o poftă de muncă! Cred că ar trebui să întocmim un raport. Să le raportăm celor de pe Muntele Sfânt că am terminat restructurarea înainte de termen.
MOISESCU : E bine. În fond, am reuşit , o performanță. Am ajuns foarte departe, stând pe loc. (*Intră Domnişoara*.)
DOMNIŞOARA (*Dezorientată*) : Bine, dar...
MOISESCU : Domnişoară, unde ai fost?
DOMNIŞOARA : La discotecă, domnule director. Am adus certificat medical.
FUNCȚIONARUL : La discotecă. Noi ctitorim aici o nouă istorie şi ea dansează.
DOMNIŞOARA : Unde mi-e biroul?
SECRETARA : Ți l-au restructurat. Taci, că avem treabă! Ia loc.
CONTABILUL (*Dă de-o parte abacul, aşezându-şi pe birou un calculator*) : Eu sunt gata. (*Domnişoara se aşează pe scaunul liber.*)
SECRETARA : Putem începe. (*Introduce hârtie în maşina de scris*.)
FUNCȚIONARUL (*Îşi încarcă ştampila*) : La datorie!
DOMNIŞOARA (*Îşi aranjează părul, privindu-se într-o oglindă*) : Sunt pregătită pentru orice fel de propuneri.
MOISESCU : Începem lucrul. Împreună. Am pornit împreună, să sfârşim împreună. (*Începe iar lucrul „în flux”. Secretara bate la maşină, Moisescu semnează nişte file pe care le trece Contabilului. Contabilul le verifică şi le contrasemnează. Funcționarul le preia, le ştampilează şi le trece Domnişoarei. Domnişoara le împătureşte şi le aruncă la coş. Se aud douăsprezece bătăi de orologiu. În scenă intră Bătrânul cu mătura. Toate personajele încremenesc. Bătrânul mătură, după care rosteşte ultimul monolog*.)
BĂTRÂNUL : Scrie Constantin Noica în „Cumpătul vremii” : Ce anume vine să dea măsura omului : ființa, atinsă şi bine cumpănită, sau creația? Să spunem totuşi încă o dată că nu este de ales între adevăr şi căutarea lui, între ființă şi devenirea ei, ci adevărul este el însuşi o mai departe

căutare, aşa cum ființa este pentru om un îndemn la modelare şi creativitate, fiind măsura plină şi în orice caz cea istorică a omului”. (*Bătrânul părăseşte scena. După ieşirea lui, preț de zece secunde, Moisescu, Secretara, Contabilul, Funcționarul şi Domnişoara lucrează „în flux”. Paznicul, prezent în scenă pe toată durata, îşi aranjează căştile de ascultare. Cade cortina*.)

SFÂRŞIT